

Utorak, 21. oktobar 2003.
Svedok B-1122
Svedok Dobrila Gajić-Glišić
Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.03 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Zaštita koja je tražena za sledećeg svedoka je odobrena. Dok čekamo da svedok uđe u sudnicu, želeo bih da se pozabavimo nekim administrativnim pitanjima u vezi sa našim planovima za ovo suđenje za kraj novembra i početak decembra. Sedmica koja počinje u ponedeljak, 24. novembra ima praznik Ujedinjenih nacija (United Nations), tačnije taj praznik je 26. novembra, to je sreda. Kako bismo to rešili, saslušanja svedoka te nedelje biće u ponedeljak, 24. novembra, zatim u utorak, 25. novembra i četvrtak, 27. novembra. Sudija Robinson (Robinson) neće moći da prisustvuje suđenju u utorak 25. i četvrtak 27. novembra, iz medicinskih, odnosno zdravstvenih razloga. Zato ćemo sudija Kvon (Kwon) i ja da zasedamo sami tih dana, shodno Pravilniku (Rules of Procedure and Evidence). Tokom prve nedelje u decembru, od utorka 2. do četvrtka 4. decembra, suđenje će da se održava kao i obično od utorka do četvrtka, ali sudija Robinson iz istih razloga neće moći da bude prisutan, pa ćemo ponovo tu da budemo samo sudija Kvon i ja. U nedelji koja počinje u ponedeljak 8. decembra, za tu sedmicu je planirana plenarna sednica sudija, pa zato tih dana neće biti suđenja, to su četvrtak, 11. decembar i petak, 12. decembar. Pretresno veće će zato te nedelje da zaseda od ponedeljka, 8. decembra do srede 10. decembra. Izvolite, imate li nešto pre nego što stigne svedok?

TUŽILAC GRUM: Samo dva preliminarna pitanja, časni Sude. Ja neću da tražim da izvodim dokaze na privatnoj sednici. Želeo bih da zamolim, ako amikusi ili optuženi imaju nameru da ovog gospodina ispituju u vezi specifičnog položaja koji je on imao u svojoj opštini, želeo bih da zamolim da se to uradi na privatnoj sednici. Takođe bih želeo da zatražim, da kažem da su njegova supruga i ćerka bile izložene dugotrajnom i užasnom seksualnom

zlostavljanju. Želeo bih da zamolim da, ukoliko o tome budu morala da postavljaju pitanja, da se iz poštovanja i razumevanja za članove porodice to radi na privatnoj sednici. Takođe molim da se binderu sa tri dokazna predmeta dodeli dokazni broj.

SUDIJA MEJ: Koliko sam shvatio, ovde se radi o Pravilu 92bis, ovaj svedok se uvodi po Pravilu 92bis, ali ono šta nije u pisanoj formi to se izvodi ovde usmeno na suđenju i to je odobreno. Da, molim da svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK B-1122: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sedite. Molim da dobijemo broj dokaznog predmeta.

sekretar: Dokazni predmet 566, tabulator 1, 2 i 3, pod pečatom.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, odobrene su vam zaštitne mere u skladu sa nalogom Pretresnog veća, stoga mi ćemo da vam se obraćamo kao svedoku B-1122 tokom vašeg svedočenja. Ja ću vas da zamolim da počnemo sa vašim svedočenjem tako što ćete pogledati tabulator 1, dokazni predmet 566 i reći nam da li prepoznajete taj dokument?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je na vrhu tog dokumenta vaše ime i kratko opis vašeg obrazovanja i profesionalnog iskustva?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad ću da vas zamolim da pogledate tabulator 2 ovog dokumenta, to je dokument koji se sastoji iz dva dela, prevod na engleski vaše izjave i vaša izjava na BHS-u. Da li prepoznajete čija je to izjava?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, moja izjava.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pošto ste došli u Hag (The Hague), da li ste pogledali tu izjavu i da li ste obavestili Tužilaštvo o nekim promenama koje želite da unesete u tu izjavu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da pogledate tabulator 3, tog dokaznog predmeta 566. Da li je to dodatak vaše izjave u kojem se nalazi nekoliko ispravki u odnosu na vašu prvobitnu izjavu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, to je to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE Sada ću da vas zamolim da se vratite na tabulator 1, odnosno na tabulator 2, stranu 11. Recite nam da li je to vaš potpis na toj strani?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li su vaši inicijali na svakoj strani ove izjave?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vi potvrđujete istinitost i tačnost ove izjave, sada pošto ste dali svečanu izjavu na Sudu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, potvrđujem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada ću da vas zamolim da još jednom pogledate tabulator 3, drugu stranu, u okviru tabulatora 3, da li je to takođe vaš potpis na dodatak vaše izjavi?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada kada ste svedok koji je dao svečanu izjavu na Sudu, da li potvrđujete tačnost i istinitost te izjave?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, u skladu sa Pravilom 89(F), ulažem sva tri tabulatora u spis.

SUDIJA MEJ: Samo nam pomozite oko atlasa da možemo to da nađemo, mislim da je ovo prvi svedok iz te opštine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja se izvinjavam, nemam ovde kopiju atlasa, možda bih mogao da zamolim svedoka da nam objasni gde se ovde nalazi Gacko, a onda ću Pretresnom veću da dam referencu strane da može da

nađe tu opštinu. Gospodine, možete li da objasnite Pretresnom veću gde se nalazi Gacko u Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, Gacko se nalazi u istočnoj Hercegovini. Susedne opštine su sever: Foča i Kalinovik, istok: Crna Gora, jug: Bileća, Stalac, zapad: Nevesinje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, Pretresno veće ima vašu izjavu koja je potpuna priča događaja koji su se desili u Gackom. Ja ću da vam postavim samo neka konkretna pitanja u vezi sa vašim svedočenjem. Prvo pitanje, u vašoj izjavi vi ste opisali prisustvo "Belih orlova" u Gackom. Možete li da nam kažete kada ste najranije videli pripadnike "Belih orlova" u Gackom?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To je bilo u martu 1992. godine.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, referenca u atlasu je strana 33, sektor D3.

SUDIJA MEJ: Našli smo, hvala.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, kako ste mogli da ih identifikujete kao pripadnike "Belih orlova"?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Pa imali su oznaku "Bijelih orlova", amblem koji su nosili na rukavu, tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme dok su oni bili u Gackom, da li ste vi došli do zaključka kakvi su bili odnosi između "Belih orlova" i pripadnika JNA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, kada su "Bijeli orlovi" došli u kasarnu, to je jedno mjesto tri kilometra od Gackog istočno u kasarni koje je koristila Jugoslovenska narodna armija. Zatim, mogli smo ih vidjeti da se druže zajedno, onaj, u gradu, da su u lokalima zajedno. Mislim da su u potpunosti djelovali zajedno paralelno, pošto smo mi vidjeli da su bili zajedno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste primetili kakvo su oružje nosili pripadnici "Belih orlova"?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jesam. Oni su nosili oružje Jugoslovenske narodne armije i uglavnom su to bile automatske puške, imali su i teško naoružanje, minobacače, imali su topove, to je se moglo vdjeti kad su onaj, pošli na ratište na Mostar, imali su uniforme, svu logistiku su imali Jugoslovenske narodne armije, to je očito vidljivo bilo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih zamolio da idemo malo unapred, da se pozabavimo jednim sastankom koji ste vi opisali u svojoj izjavi, koji je održan 28. aprila 1992. godine sa generalom Momčilom Perišićem. Možete li ukratko da kažete Pretresnom veću kakve garancije je tražila muslimanska zajednica od generala Perišića i kakve garancije je on dao?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Sjećam se da je bio predstavnik, ovaj, sastanak predstavnika srpskog i muslimanskog naroda, na tom sastanku bio je prisutan general Perišić. On je komandovao operacijama na Mostaru. Obzirom da se je dešavalo nekih stvari u Aftovcu, nasilja nad bošnjačkim narodom, na tom sastanku su predstavnici bošnjačkog naroda tražili garanciju od generala Perišića da će zaštititi civilno stanovništvo. Jer to ništa nije bilo drugo nego civilno stanovništvo. General Perišić je u svom obraćanju to i obećao, a predstavnici muslimanske strane su pitali za paravojne formacije, naime ko su "Bijeli orlovi" i šta rade tu u Gacku, jer prilikom svog izlaganja general Perišić je rekao da neće na svome području, odnosno u zoni svoje odgovornosti tolerisati bilo kakve paravojne organizacije. Na to, a kada je upitan: "A ko su Bijeli orlovi", on je, onaj, prešutno je tu, nije odgovorio ko su, ali je obećao da će zaštititi civilno stanovništvo na području opštine Gacko. Međutim, to nije ispunio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dan pošto je general Perišić rekao da neće dozvoliti paravojnim formacijama da deluju u tom području, šta se desilo "Belim orlovima", ako im se nešto desilo?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Znam da su predstavnici bošnjačke strane zamolili i ukazali generalu Perišiću, odnosno upoznali ga sa aktivnostima "Bijelih orlova" i onda, sutradan su "Bijeli orlovi" napravili su, ovaj, otišli su na mostarsko ratište i prilikom prolaska kroz grad, na trgu pred gradom oni su napravili jednu pucnjavu, jedno šenlučenje što bi se reklo, onaj, na jeziku našem. Znači tu je bila jedna kao ogromna kanonada iz pješadijskog oružja i pušaka, šenlučenje. I otišli su na ratište u Mostar, mislim da se nisu predugo zadržali u Mostaru, jedno sedmicu dana i ponovo se vratili u Gacko i ponovo su stacionirani u kasarnu u Aftovcu. U vojnu kasarnu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, dan pošto se general Perišić obratio kombinovanoj delegaciji muslimansko-srpske zajednice, "Beli orlovi" su otišli, bili su odsutni jnedelju dana otprilike iz Gackog, i onda su se vratili, je li to tačno?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih želeo da skrenem vašu pažnju na 1. juni 1992. godine. Vi ste rekli da je održan još jedan sastanak sa pukovnikom Parežaninom iz JNA. Možete li da nam ukratko kažete šta je pukovnik Parežanin rekao ljudima koji su bili prisutni na tom sastanku?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da. 1. juni 1992. godine, počelo je hapšenje muslimanskog stanovništva u Gacku i taj dan je bila, opet međustranački sastanak srpskih i muslimanskih, odnosno bošnjačkih predstavnika, bio je tu u jutarnjim satima, to je bilo u Skupštini opštine popodne, u policijskoj upravi. Dok je trajao sastanak ušao je gospodin i predstavio se da je on pukovnik Parežanin, mislim pomoćnik komandanta korpusa za pozadinu. I tema razgovora, odnosno pregovora je bila, Srbi su to tražili, da Muslimani kriju neko oružje koje nisu imali. Pukovnik Parežanin je rekao: "De vi se dogovorite sa zvaničnim organima vlasti, ispunite to, a ukoliko ne ispunite, ja sam u stanju ovo brdo dole sravniti sa zemljom". I pokazao je prema muslimanskom selu jednom. Potom je, kad nas je upoznao, pošao da napusti prostoriju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se on u jednom trenutku vratio i predstavio jednu drugu osobu koja je bila prisutna na tom sastanku?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, kad je izašao do vrata, vratio se i rekao, "Da, zaboravio sam predstaviti gospodina", tu je sjedio čovjek koga ja nisam poznavao, kaže, "to je pukovnik", ja ne znam, nisam upamtio ime, ne znam kako je ime il' prezime i rekao da je on komandant Crvenih beretki. Prvi put čujem za tu riječ "Crvene beretke". Onda je dotični gospodin rekao: "Ja sam taj i taj, dogovorite se, ispunite što traže predstavnici vlasti", to jest srpska strana, "ukoliko ne, ja sam u stanju do ujutro ovde dovesti 5.000 specijalaca". I na tome se završilo, ja mislim da su obadva napustili sastanak i izišli.

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), svedok je rekao, koliko sad mogu da interpretiram ono šta je rekao na srpskom jeziku, da treba da ispunite obećanja, a da je on u stanju da sravni ono brdo tamo, tako je rekao svedok. Pokazao prema brdu. A tamo, kaže svedok, je bilo i jedno muslimansko selo. Na prevodu piše: "Ispunite vaša obećanja ili ću da ovo muslimansko selo sravnim sa zemljom". To je potpuno drukčije prevedeno nego šta je svedok rekao. Ovde piše lepo ...

SUDIJA MEJ: Nema potrebe da idemo dalje, sad ćemo da pojasnimo šta je rekao pukovnik. Može li svedok da nam pomogne?

SVEDOK B-1122: Da, da, mogu pomoći. Pukovnik je obratio se nama i tražio da ispunimo to što su tražili predstavnici srpske strane. Ukoliko ne ispunimo, on kaže, "Ja sam u stanju ono brdo sravniti sa zemljom" i pokazao je, tu su muslimanska sela, to su sela Kule Fazlagića. I on je pokazao u tome pravcu. To je tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada želim da se vratimo ne na pukovnika Parežanina već na onog drugog pukovnika čijeg se imena ne sećate, koji je predstavljen kao komandant Crvenih beretki. Moje pitanje za vas je da li je on tada nosio bilo kakvu crvenu beretku ili kapu na glavi koju ste vi videli?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada je on pomenuo tih 5.000 specijalaca, kako ste vi to shvatili, ko su bili ti specijalci?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ja nisam znao ko su Crvene beretke. Iskreno da kažem, nisam znao ko su, a tad sam shvatio, mi smo bili pod jednim strašnom presijom, tu je bilo veoma, veoma neugodno, ja sam to shvatio ozbiljno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste znali šta je on mislio pod tim izrazom specijalci?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Pa vjerovatno specijalna neka jedinica. Ja sam kasnije saznao ko su Crvene beretke. To su bili specijalci, mislim niški specijalci, mislim da su se tako zvali, to je jedna specijalna jedinica Jugoslovenske narodne armije. U tom momentu nisam znao ko su.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Iz kog ste izvora saznali tu informaciju? Odakle su došle Crvene beretke?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Dobro, to se sazna preko ljudi, pita, eto u toj komunikaciji, onda sam saznao, znači nisam od nekog zvanično da mi je rekao to i to, jer mi nismo imali uopšte udjela tu, mi smo samo se borili da preživimo to vrijeme, da se nekako spasimo.

TUŽILAC GRUM: Nemam više pitanja.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 1122, vi kažete u svojoj izjavi, u vreme pred izbore da je, govorite o izborima u Bosni i Hercegovini pretpostavljam, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E, u vreme pred te izbore Srpska demokratska stranka, govorite u tački 4 svoje izjave, držala je velike mitinge na Kosovu, u Beogradu i na drugim mestima. Jesu to bili mitinzi Srpske demokratske stranke? Kažete, mnogi Srbi iz Gackog su prisustvovali tim mitinzima i bili žestoki srpski nacionalisti.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, to stoji u izjavi, međutim mislim da sam ja ovo korigovao naknadno i kažem da se u vreme održavanja velikih mitinga na Kosovu i u Beogradu, Gazimestan (Gazimestan) i Ušće da je veliki broj nacionalista iz Gacka, Srba prisustvovalo i išlo na te manifestacije. Ja sam to ispravio u dodatku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1122, pa ti veliki mitinzi na Gazimestanu i Ušću, da li ste čuli ijednu rečna mitingu na Gazimestanu ili na mitingu na Ušću koja bi mogla da se kvalifikuje kao nacionalizam?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Mislim da je poznato sadržaj i tema tih mitinga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste, vi tvrdite da da, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto ste vi u kratkom ispitivanju, ja neću da stavljam pred vas te mitinge jer bi nas to koštalo čitavog tog sata. A sad mi recite, molim vas, da li ste videli mitinge SDA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je prva nacionalna partija koja je formirana u Bosni i Hercegovini upravo bila muslimanska stranka

Stranka demokratske akcije? Ona je formirana 26. maja 1990. godine, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Uistinu ne znam te datume.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate datume?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne znam, mislim ni jedan, ne i SDA ni SDS ni HDZ kad je osnovana, uistinu ih ne znam. Ali znam na lokalnom nivou, gradskom da je Srpska demokratska stranka osnovana 2. avgusta 1990. godine, a da je 1. septembra osnovana Stranka demokratske akcije. Eto, samo na lokalnom nivou znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi kako su izgledali ti mitinzi Strake demokratske akcije?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To su predizbornre aktivnosti gdje su, onaj političke partije, đe je politička partija Stranke demokratske akcije pokušala da osvoji biračko tijelo da bi došla na vlast, što i jest borba za vlast.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi tu, na tim mitinzima primetili isključivost u stavovima Stranke demokratske akcije koja se mogla da izrazi na to da u Bosni ima samo mesta za Muslimane, a ne ni za koga više?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne. Ne, to nikad nije tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nikad nije tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nikad. To nije bilo ni u programu Stranke demokratske akcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno da je idejnu osnovu te stranke bila ova Islamska deklaracija Izetbegovića?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nisam s tim upoznat i mislim da ne bih mogao na to pitanje odgovoriti. Nisam ni pročitao Islamsku deklaraciju...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste je čak ni pročitali?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nisam zasigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A bili ste funkcioner SDA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Mislim da to nema veze s tim, ako sam bio funkcioner nisam morao pročitati to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi kažete u tački 4, da je propagandom promovisan srpski nacionalizam i izmišljeni nekakvi zločini koje su Muslimani počinili nad Srbima i da su neki članci i knjige spominjali Gacko i izmišljali incidente i zločine koje su Muslimani navodno počinili. Tako kažete.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Tako piše i to je istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li to bilo podsećenje na neku istoriju, onda kad je ponovo počeo da oživljava islamizam i posebno tokom razbijanja Jugoslavije?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, ovde ja mislim kad sam dao ovu izjavu ono što je se dešavalo u Gackom, to je oživljavanje, odnosno pojačavanje srpskog nacionalizma gdje su održavane književne večeri koje nisu ni malo ličile na književne večer nego na političke manifestacije, zatim mislim na guslarske večeri što je karakteristično za ta područja i, znate, gospodine Miloševiću, da se kroz to oživljava i to dobro se oživljava nacionalizam. Dalje mislim na značajne ličnosti koje su dolazile u Gacko i držale govore, a koje nisu sa područja, nisu živili tada u Gackom, nego su porijeklom iz Gacka, zatim mislim na knjige koje su bile na veoma, veoma u tim krajevima negativno uticale i oživljavale i garnirale nacionalizam, aktujem na knjigu Vuka Draškovića "Nož", i to je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1122, vi ste to upravo i napisali u tački 4 i sad ste rekli to su bili pisci koji su živeli u Beogradu ili negde drugo, a bili su poreklom iz tog kraja.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne samo pisci, nego značajne ličnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi pominjete Gojka Đoga, pominjete Vuka Draškovića, je li tako, posebno sada apostrofirate ovu Draškovićevu knjigu. Pa to je sve, koliko ja znam, izašlo mnogo pre ovih događaja.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, da, ali je poslužilo kao dobra tema za nacionaliste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su se događaji koji su opisivani u toj knjizi zasnivali na nekim istorijskim činjenicama, na događajima, na zverstvima koja su učinjena bila, knjiga izašla pre nego što su se svi ovi događaji događali?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Mislim da je to trusno područje i da je to u svim vremenskim periodima kada je dolazilo na tim prostorima do nestabil-

ne situacije da je bilo i s jedne i s druge strane neljudstva, nečovještva, bilo je i ubistava i tako dalje, zločina je bilo. Ali neuporedivo više sa srpske strane nego sa bošnjačke, to je istorija dokazuje i to ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite u Drugom svetskom ratu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: I prije Drugog svjetskog rata i u Drugom svjetskom ratu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad kad objašnjavate da su bile i guslarske večeri, za one koji to ne znaju, gusle su jedan narodni instrument, je l' tako, pevaju se narodne pesme uz gusle, narodne pesme koje se pevaju stolicima, decenijama i tako dalje?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, da. Ali isključivo se pjevaju nacionalističke pjesme. Jer to je tema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači i gusle su doprinele da se razvija nacionalizam?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Apsolutno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I vi guslarske večeri ubrajate u nacionalističke manifestacije?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Apsolutno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1122, ako su ti ljudi koji su poreklom iz tih krajeva koji tamo imaju rodbinu, koji tamo imaju kuće, dolazili tamo, književnici su, javne ličnosti, učestvovali u tim raznim kulturnim ili koji god hoćete drugo da nazovete događajima, kakve to veze ima sa Srbijim?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, sjećam se dobro jednog mitinga Srpske demokratske stranke u Gacku na kojem je govorio Budimir Košutić. Budimir Košutić je, porijeklom je samo Gačanin, a bio je veoma blizak SPS-u i vašoj partiji, veoma blizak i on je govorio tu, očito je se videla tema i cilj, šta je. To je vidljivo, u potpunosti vidljivo. Šta priča, šta govori, koja je tema.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' vam poznato da ja Budimir Košutić profesor Pravnog fakulteta u Beogradu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste napisali kako je Budimir Košutić bio šef mog kabineta?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Tako je se prijedstavio, ja mislim da je na televiziji često u tom svojstvu, na televiziji Jugoslavije, bivše države da je nastupao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa gospodine 1122, u tom svojstvu on sigurno nije mogao da nastupa, on nikada nije radio u mom kabinetu, a kamoli da bude šef kabineta. Sve vreme o kome vi govorite on je bio profesor Pravnog fakulteta i to što kažete kako se na televiziji predstavljao kao šef mog kabineta je potpuna neistina. Nije se mogao predstavljati kao šef mog kabineta.

SUDIJA MEJ: Zavisi o tome šta je taj čovek rekao na televiziji. Je li on govorio istinu ili ne to je drugo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa gospodine Mej, je l' možete da zamislite da jedan profesor s Pravnog fakulteta izađe na televiziju, a poznaje ga toliko ljudi i kaže "Ja sam šef kabineta predsednika Miloševića" il' tako nešto? To su besmislice, ja zaista ...

SUDIJA MEJ: Profesori prava mogu svašta da kažu. Ali idemo dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Slažem se, inače važi za pravnike. Pa dobro, gospodine 1122, zar nije to podjednako važilo i za Srbe i za Muslimane i za Hrvate, za Makedonce, za Slovence, da bez obzira gde žive imaju neke veze sa svojim rodnim krajem, povremeno dolaze, povremeno učestvuju u nekim aktivnostima, al' to nije bila nikakva specifičnost Gacka?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, njegov govor je tu bio pun nacionalizma i govor, nije on uopšte primjeren za jednu manifestaciju koja bi imala smisla da je stalo tu nekome do mira. To je jednostavno jačanje tog nacionalizma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, kad je održao govor taj Košutić, mislim taj govor održao Budimir Košutić, kad je održao taj govor?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To je bila manifestacija, ja ne mogu se tačno setiti datuma, ja mislim da je bila negde jesen, 1991. godina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' to bila neka kulturna manifestacija?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, politička manifestacija Srpske demokratske stranke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači sastanak Srpske demokratske stranke. Pa je l' Košutić bio član Srpske demokratske stranke?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, manifestacija Srpske demokratske stranke u Gacku. Na tom sastanku je bilo, na toj manifestaciji je bilo puno govornika. Jedan od njih je bio Budimir Košutić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja nemam taj govor Košutićev i ne mislim čak da treba da raspravljam o govoru s vama, ali, molim vas, pošto u tački 10 govorite da je prvi veliki miting Srpske demokratske stranke održan 2. avgusta 1990. u selu Nadžarići.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nadarići.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nadarići?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pogrešio sam ja, pošto ne znam ta mesta tu. Organizovala ga je crkva i održan je ispred crkve. I to na pravoslavni praznik.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, imate li neko objašnjenje, ako crkva organizuje na pravoslavni praznik skup građana Srba koji su pravoslavne vere, da se okupe ispred crkve na pravoslavni praznik?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, onaj, pravoslavni praznik 2. avgust je poznat kao Ilinden.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sveti Ilija.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To zna svako.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da. Na taj dan u Nadarićima postojao je tradicionalni, tradicionalno se tu onaj, bio neki dernek. Ali taj praznik i taj

dan je iskorišćen da se osnuje Srpska demokratska stranka. Iz centrale SDS-a mislim da je bio prisutan Velimir Ostojić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Velimir Ostojić je iz centrale iz Sarajeva, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa su oni tu na svetoga Iliju osnovali ogranak Srpske demokratske stranka u Gackom, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' to nakon osnivanja SDA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, pre osnivanja SDA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Konkretno u Gackom?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nakon osnivanja SDA širom Bosne i Hercegovine, to vam je poznato?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ovde u Gackom osnovana je SDA 1. septembra iste godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači u Gackom je 28 dana pre Srpske demokratske stranke, a u ...

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Posle, posle.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Odnosno posle Srpske demokratske stranke, a u Bosni i Hercegovini prilično pre, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da i Srpska demokratska stranka je osnovana prije u Sarajevu nego u Gackom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li osnovano, pored SDA je osnovan i Muslimanski omladinski savez, MOS Stranke demokratske akcije?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: U Gackom ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi niste imali Muslimanski omladinski savez?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, ne, gospodine Miloševiću, Bošnjaka je u Gackom bilo i slovom i brojem 3.800. Nama je cilj bio da preživimo tu samo, da živu glavu spasimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' vi ne znate ništa o ovome Muslimanskom savezu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nemate nikakva iskustava?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nikakvih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Onda neću da vas o tome ništa pitam.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste vi, s bilo kim, u Gacku za izbore 1990. godine, u jesen 1990. godine kada su držani izbori, uspostavili neku koaliciju?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Išli ste samostalno, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije bilo, šta bile su tri političke partije bile na izborima, to je SDS, SDA i SDP. Te su tri partije izašle sa listom svojom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: HDZ čak nije ni bio u Gackom, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Hrvata nije bilo u Gackom uopšte, nije bilo hrvatskih stanovnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A SDP, to je Socijaldemokratska partija?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, kako je bio raspoređen, kako su bile raspoređene pozicije posle tih izbora u vašoj opštini, je li to urađeno proporcionalno kad su u pitanju Srbi i Muslimani? Naime pozivam se na ovu vašu tačku 8, pošto vi kažete SDS je stvarno držao sve uticajne položaje, da niko od članova SDA nije mogao samostalno delovati. Pa je l' Sekretar za narodnu odbranu bio Safet Škaljić iz SDA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači zadužen za odbranu iz SDA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne zadužen za odbranu. Načelnik Teritorijalne odbrane bio je Srbin. On je bio ispod, sekretar i administrativno lice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to mu dođe opštinski ministar odbrane, sekretar za odbranu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, ne, ne. Načelnik je postojao. Uopšte nije, sasvim druga struktura.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je komandir policije bio Elvedin Žugur, isto iz SDA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste. Jeste bio na papiru, ali nije imao nikakvog uticaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako može komandir policije da nema nikakvog uticaja ako komanduje policijom?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne komanduje policijom jer je zamjenik bio Srbin, jedan Branko Popić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, komandir je Musliman, a zamenik Srbin?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Na papiru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znam šta vam je to na papiru.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To znači da je, vidite, ako mogu ovde. Predsednik opštine, odnosno sad načelnik je bio Srbin. Predsjednik vlade bio je Srbin. Načelnik MUP-a bio je Srbin. Komandant Teritorijalne odbrane bio je Srbin. To su ključne pozicije u opštinskom organu. Sve ispod je, komandir policije je ispod načelnika MUP-a, znate. Sekretar, i on je faktički tu samo kao figura, figurira. Direktori preduzeća bili su Muslimani, bilo je Muslimana prije ovoga, nije ih bilo poslije. Sve su Srbi uzeli ključne pozicije. Čak ne znam da je bio i jedan Musliman direktor izuzev u bolnici, jedan *primarius* da bi i njega smjenili i doveli, došao medicinski tehničar na njegovo mjesto. Apsolutno je to tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ovi su bili na tim funkcijama. Sekretar za odbranu Safet Škaljić iz SDA i komandir policije Elvedin Žugur, takođe iz SDA, nije sporno?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije sporno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u strukturi policije, je l' bilo policajaca Muslimana otprilike onoliko koliko je inače bilo Muslimana u opštini?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste dok nije nastala SAO Istočna Hercegovina, Srpska autonomna oblast Istočna Hercegovina, odnosno Hercegovina i tad su muslimanski policajci napustili tu policijsku upravu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači oni su napustili?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste, jer nisu imali nikakvih zaduženja, mogli su samo figurirati, ni ovlašćenja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi kažete u tački 10, kada je počeo sukob u Hrvatskoj, Srbi organizovali i to kažete jurišni bataljon, ime koje je u Drugom svetskom ratu koristila jedna četnička jedinica?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li se ikakva, kako vi kažete, zlodela Srba mogu porediti sa zločinima koji su nad Srbima u tom kraju izvršeni u Drugom svetskom ratu? Pored Gacka je ova Koritska jama, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da. Gospodine Miloševiću, ali ta jama se zvala prije Dizdaruša. U kojoj su 1918. godine stradali ogroman broj Muslimana, a najviše porodica Dizdarević i zato se zove Dizdaruša. Bilo je zločina, onaj 1941. godine u Koritskoj jami.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' su 1941. godine u jamu bačeni Srbi?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ja sam to ovaj, čuo i pročitao, al' nisam bio tu, savrijemenik tih događanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste bili ni savremenik 1918. godine, tih događanja, pa njih ističete u prvi plan.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ja hoću da kažem da je takvo područje bilo i da je bilo takvih zlodijela i nedjela ljudskih. S obadviije strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažite koliko je u tu Koritsku jamu bačeno srpskih žena i dece?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Uistinu ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Uistinu ne znate?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Uistinu ne znam i stvarno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Kažete da je SDA pozvala vojnike i starešine rođene u Bosni i Hercegovini da napuste JNA i istovremeno dalje sprečavala regrutovanje pripadnika JNA sa teritorije Bosne i Hercegovine, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Gde sam ja to napisao? Će to stoji?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad ću da vam nađem, tačku 10. Izvinjavam se, tačka 9, na poslednjoj trećini tačke 9: "Na taj smo način razmatrali poziv za mobilizaciju i dali preporuku da se SDA ne mora odazivati na mobilizacijski poziv. Izjavili smo da rat u Hrvatskoj i Sloveniji nije naš rat i da ćemo se mi priključiti tim nastojanjima kad budu napadnute granice naše opštine. Zbog toga se niko od Muslimana nije uključio u mobilizaciju".

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To je potpuno tačno. Mi smo potpisali dokument sa Srpskom demokratskom strankom, odnosno pre međustranačke komisije između SDS-a i SDA gdje je SDA upravo rekao da se ne želi uključivati u sukobe, nije to naš sukob, mi nećemo rat, mi hoćemo mir, a ratovaćemo sa svim onim snagama kad bude napadnuta naša opština. Vidite, naša opština ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali, kao što znate, JNA je bila oružana sila svih naroda Jugoslavije.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ovo sve sve događalo, mislim, nakon, nakon kad je Bosna i Hercegovina međunarodno priznata i kad je dobila, a ne, ne, ovo je 1991. godine, to je tačno, mi se nismo odazvali na mobilizaciju, tačno, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znate li da je JNA nastojala da spreči sukobe i da joj je to bila glavna uloga? Upravo tada kad vi niste hteli da se odazivate na mobilizaciju?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ovaj, ne bih rekao da je to tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li znate da je SDA kontinuirano delegitimisale oružane snage savezne države i to je bio jedan od stalnih stavova koje ste imali da se napušta JNA, da se ne odaziva na mobilizaciju, dakle da Muslimani na svaki način bojkotuju JNA? Da li se sećate kad je SDA proglasila sopstvenu vojnu komandu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne. To mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je stranka SDA proglasila Štab Teritorijalne odbrane prosrpskim i JNA okupatorskom vojskom?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Načelnik, mislim komandant Štaba Teritorijalne odbrane Bosne i Hercegovine je bio general Vukosavljević, on je bio Srbin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije mi to poznato, samo znam da je on bio komandant Teritorijalne odbrane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa su ga onda smenili, raspustili taj Štab Teritorijalne odbrane i formirali svoj, je li tako bilo?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Uistinu, ja sam tad bio, po planinama se skriv'o kad se to dogodilo u Sarajevu ja ne znam te detalje. Ja stvarno ne znam, ja sam tada bio u bespućima Zelengore, Crvnja s svojom ono dječicom i ženom, pokušao spasiti živu glavu. Tako da ja nisam bio u mogućnosti pratiti to što je se događalo tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako niste bili u mogućnosti da pratite, ja vas neću onda da pitam o tome, to će, verovatno neko drugi da o tome nešto više kaže. Vi kažete da je oružje Teritorijalne odbrane bilo usklađeno na vašem području, da su 1989. godine republičke vlasti donele odluku da premeste oružje Teritorijalne odbrane iz Gackog u Konjic.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To je u svim opštinama tako bilo, 1989. godine to je oružje prebačeno u centralni magacin. Gatačko je oružje bilo u Konjicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zato da bi tamo bilo bezbednije, je li tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, ali su onaj, tri kamiona izuzeta. Po kojim propisima ja to ne znam. Izuzeta su iz Konjica i doterata su u Gacko i

podeljeno Srbima to u Gacku, tim oružjem su se obučavali. To je očito, čula bi se pucnjava po tim brdima, gore oko Gacka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, 'ajmo da vidimo taj slučaj. Znači 10. jula 1991. godine taj slučaj pominjete, jedna policijska patrola iz Gackog uočila kamion koji je prolazio blizu Gackog?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I pokušala da ga zaustavi i to je bila patrola koju su sačinjavali jedan Musliman i jedan Srbin, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zaustavili su ga blizu, na izlazu iz grada?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vozača odveli u policijsku stanicu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde su ga držali dan ili dva, a onda, 12. jula, 50 automobila punih ljudi iz Nevesinja stiglo do policijske stanice i oslobodili vozača?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Pod navodnicima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I pucali iz automatskog oružja, pretpostavljam u vazduh, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pretili i divljački se ponašali?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste. Jeste, to je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, je li ovde jasno da se ovde radi o nekom domaćem švercu oružja ...

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Pa nije jasno da se radi o domaćem švercu oružja, gospodine Miloševiću. Jugoslovenska armija je naoružavala srpsko stanovništvo. Istina je da je bila ova mješovita patrola Tale Čampara i Sava Stojanovića. Ne mora, ako je Sava Stojanović Srbin, to ne mora da znači da je on pripadao tim ljudima i da je on učestvovao u tom naoružavanju.

Istina je to da su ovi naoružani uhapsili ovog vozača, doveli ga u Gacko i da je 12. jula, to je ne znam, mislim da je to neki pravoslavni svetac, 12. juli, da, da. Došli su iz Nevesinja, kolona auta u Gacko pred policiju, niko im se nije smio suprotstaviti, igrali tuda, pucali, odveli čovjeka jer on je bio vozač Nevesinjac.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači vozač iz Nevesinja?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, da, da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drugi akteri su dva policajca od čega jedan Srbin i jedan Musliman koji svakako nisu s tim povezani?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To su vam onda ovi iz Nevesinja koji su došli i kažete ponašali se divljački?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jesu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To su svi učesnici te priče, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kakve veze ta, znači Nevesinje je susedna opština, ovaj domaći švercer oružja, ova dva policajca takođe domaća, ovi ljudi iz Nevesinja koji se divljački ponašaju, kakve veze ima Srbija s tim? Kakve veze ima JNA s tim?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Oružje se ne proizvodi u Nevesinju niti se proizvodi u Gackom, nego se oružje proizvodi u fabrikama koje su bile u bivšoj Jugoslaviji pod kontrolom Jugoslovenske narodne armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste, pod kontrolom jugoslovenske armije.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Znači nije se moglo kupiti oružje u trafici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, naravno da nije. Vi to stavljate u kontekst naoružanja i paravojske. Da li znate da je prva paravojna formacija koja je formirana u Bosni i Hercegovini upravo ova paravojna, partijska paravojna SDA koja se zove Patriotska liga?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To, to uistinu ne znam, te datume ne znam. Samo ja ne znam ta Patriotska liga je l' to bila formacija, jedinica, šta je to bilo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Patriotska liga je formirana u celoj Bosni i Hercegovini.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: U Gacku nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U Gacku nije?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Sigurno nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' se sećate da je imala devet regionalnih štabova, 103 opštinska štaba?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne. Ne, to je viša razina, to mi nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a je l' vam poznato da je u sklopu tih aktivnosti SDA do početka avgusta 1992. godine 170.000 ljudi bilo svrstano u 28 brigada, 138 odreda, 16 samostalnih bataljona, je l' znate vi sve to?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To ne znam i ja mislim da je to čista propaganda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li ...

SUDIJA MEJ: Prevodioci vas mole da malo usporite gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li znate da je rukovođenje ovom Patriotskom ligom povereno nekadašnjim oficirima JNA Seferu Haliloviću koji je postavljen posle za glavnokomandujućeg Armije Bosne i Hercegovine, onda potpukovniku Mehi Karišiku ...

SUDIJA MEJ: Svedok je rekao da ne zna ništa o tome, opisao je to kao propagandu, da li je to propaganda ili nije, mi ćemo da procenimo u dogledno vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, jesu li ti sukobi počeli, svi sukobi o kojima vi govorite, počeli posle 6. aprila 1992. godine kad je

došlo do onog takozvanog međunarodnog priznanja Bosne i Hercegovine na osnovu onog krnjeg referenduma? Je li tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ma, vidite, i prije toga je muslimansko stanovništvo u mojoj opštini, iz kojeg sam ja, zlostavljano, dva su naša mladića od prije ubita, mislim u martu, ubita su, predamnom. Bošković i drugi Grebović. Ljudi su po Gackom tučeni, minirane radnje muslimanske, kafane i to, mi smo u to vrijeme pod veoma veoma jakom represijom, zlostavljani, tako da puno mi nismo bili vezani niti znamo šire od naše opštine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ne znate šire od vaše opštine, da li bar znate za onu direktivu tim takozvanim "Zelenim beretkama" i svim naoružanim muslimanskim snagama da se napadnu vojni objekti, starešine i vojnici?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, to u Gackom nije bilo. To u Gackom bilo nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi znate da je Predsedništvo Jugoslavije 4. maja donelo odluku da se JNA povuče iz Bosne i Hercegovine?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: O kojem Predsjedništvu govorite, nije mi jasno?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O Predsedništvu SFRJ?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ja, onaj, znam za to. Koliko je to ispoštovano, to je druga stvar. A mislim, malo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li vi danas mislite da je dobro bilo da se JNA povuče iz Bosne i Hercegovine kad su sve te paravojske divljale po Bosni i Hercegovini?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, sve je to bilo u sastavu JNA. "Bijeli orlovi" su bili u sastavu JNA. I sve ostale druge paravojske jedinice su bile u sastavu JNA. JNA ih je naoružavala na mom području, to sam vidio i to sam tako doživio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, muslimanske ove jedinice i HVO i sve drugo šta je bilo, to je isto bilo u sastavu JNA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To nije bilo na mom području. Tih jedinica nije bilo na mom području. Ja o njima ne mogu govoriti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću da vas pitam o onome o čemu ne možete da govorite. Samo da vidim, vi kažete u tački 17 da se taj "jurišni bataljon naoružavao automatskim oružjem, održavao vojne vežbe. U to vreme nisu bili obučeni kao vojnici. U martu 1991. godine jedna specijalna policijska jedinica bila odasлана u Bileću da smiri tamo situaciju nakon što je došlo do zaplene oružja. Kada se ta policijska jedinica vraćala za Sarajevo Srbi iz jurišnog bataljona i nekih drugih paravojnih formacijama kojima je na čelu bio Obren Govedarica, vođa "Belih orlova" u Hercegovini" da se ovde zaustavimo. Je l' taj čovek koga pominjem sad ovde, čitam iz vaše izjave, je l' on iz Hercegovine?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste, eto taj čovjek.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li ta jedinica "Belih orlova" koju vi pominjete takođe iz Hercegovine?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ovde se govori o jurišnom bataljonu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o "Belim orlovima". Vi ste govorili da su na početku u ovom živom ispitivanju ti "Beli orlovi", jesu li to bili "Beli orlovi" iz Hercegovine?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, komandant "Bijelih orlova" bio je izvjesni Ljubo, kojem je spjevana jedna pjesma o njegovom junaštvu koje je pokazao ubijajući, uništavajući taj nenaoružani muslimanski narod prilikom napada na Kulu, to je jedno selo muslimansko. Poginuo je Ljubo, kapetan Ljubo na tome mjestu. Pjesma je spjevata o njemu i njegovom junaštvu, da je on rođen u Valjevu, tu pjesmu je upravo spomenuti napisao i ona je štampana 1992. godine, guslarska pjesma.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Guslarska pesma, dobro, a sad mi odgovorite, molim vas o tim "Belim orlovima". Obren Govedarica, komandant "Belih orlova" u Hercegovini je Hercegovac, a sastav te jedinice je takođe "Beli orlovi", je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, ovde se misli, naime ovde sam mislio kad sam rekao da je Govedarica bio za Hercegovinu, nije on vojni bio komandant, nego je on kao bio predsjednik regionalnog odbora kao za Hercegovinu, i normalno da je on imao uticaja kao civilni komandant na "Bijele orlove" čiji je komandant bio Ljubo, mislim Moljević, Močević i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, molim vas, vi kažete Obren Govedarica bio vođa "Belih orlova" u Hercegovini. I onda govorite kako su odredili mesto za zasedu, zapovednik specijalne policijske jedinice zvao se Vikić.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I taj je isto bio Srbin, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, onaj, ovdje se radi, ja sam to dao i u dopunjenom izvještaju, ovde se radi o Draganu Vikiću, on je bio iz specijalne jedinice republičkog MUP-a i ovdje, da se ne misli na Gacko, na gatački MUP, nego na republički MUP.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali taj Vikić kome je napravljena zaseda, Dragan Vikić, mora biti Srbin.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne mora biti Srbin, ne znam šta je. Ne mora, Dragan Vikić je jedan od poznatih komandanata za odbranu Sarajeva i sad je u Sarajevu živi, veoma ugledan čovjek, naime, ja ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pazite, kažete: "Ja mislim da je u slučaju da je ta policijska jedinica učinila suprotno od onoga šta su Srbi želeli, da bi zaseda pucala na njih".

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači zaseda nije pucala, ali vi mislite da bi pucala da su oni učinili nešto šta se ovima ne sviđa?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Apsolutno, što bi se okupljali, što bi se okupljali tu i napravili zasjedu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je to uopšte bila zaseda, on kaže zašto su se okupili, pa nisu pucli?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu pucali ili nisu, samo mi kažite?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, gospodine Miloševiću, ovaj gospodin Obren Govedarica je došao u opštinu u vojničkoj uniformi u kancelariju predsednika. Tu je viđen i onda bio je naš predstavnik tu, sjedio je kod predsednika kad je Obren ušao, mislim svi se tamo poznaju, jer vi znate o čemu se radi, to je ovo oružje koje je zaplijenjeno od Jugoslovenske narodne armije.

je kod poslanika, narodnog poslanika Kozića i da su nastale demonstracije u Bileći, republički MUP je otišao da to smiri, odozdo, vi znate, ja mislim da znate da su oni jedva žive glave izvukli iz Bileće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Specijalci republičkog MUP-a i pobjegli su nazad, ovdje zaseda, sobzirom da se ništa nije dogodilo u Bileći, nije bilo pucanja, ovi nisu naravno, jer to je sve bilo koordinirano, naravno ni ovi nisu trebali pucati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako, kako vi to meni kažete znate, kako bih ja mogao da znam šta se događa čak u Gackom, u Hercegovini, u drugoj republici? Kakve veze ima Srbija s tim?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidim da znate puno podataka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja dobijam podatke kad imam svedoka. Ja o Gackom ne znam ništa, pravo da vam kažem.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Dobro. Ovo je istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete: "Toga sam dana sedeo u Blažetićevoj kancelariji kad je odmah nakon toga ušao Obren Govedarica", to je događaj koji ste sad opisali, "bio je obučen u uniformu JNA bez ikakvih oznaka, bio je pun entuzijazma i trebao je prikupiti veliki broj dobrovoljaca naoružanih i spremnih za akciju". Znači ti "Beli orlovi" o kojima vi govorite, pod Obrenom Govedaricom su lokalni dobrovoljci koji sad stavljaju oznake belog orla, jer neće da stavljaju oznake JNA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ovde stoji: "Srbin iz jurišnog bataljona i nekih drugih paravojnih jedinica uključujući tu i 'Bijele orlove'".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, to su sve ljudi iz redova lokalnog stanovništva, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Pazite, u jedinicama "Bijelih orlova" bilo je lokalnog stanovništva, bilo je, ali komandant je bio taj Ljubo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Taj Ljubo koji je poginuo?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste. On je poginuo prilikom napada na muslimansko selo Međuljići, 17. juna 1992. godine, jula, jula, pardon jula

...

sekretar: Gospodine Miloševiću, prevodioci mole da pravite pauzu između pitanja i odgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Znači apsolutno je to bilo da je u sastavu "Bijelih orlova" koje su bili iz Srbije, čak ja sam sedio sa tim Ljubom kod predsednika opštine, odnosno naš predstavnik je sjedio koji je oponašao neku političku funkciju tamo, on je često razgovarao sa ovom. I u jednom momentu je taj Ljubo rekao da je on komandant tih "Bijelih orlova" i da su u njegovom sastavu veterani sa Vukovarskog ratišta. Molim vas, veterani sa Vukovarskog ratišta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko je organizovao te "Bele orlove"? Je l' vam bar to poznato?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Normalno da je poznato da je to organizovala SDS i da je ta sprega funkcionisala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi govorite o incidentima na relaciji SDA i SDS, to jest između Srba i Muslimana vašeg kraja.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Gdje je to, na?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je, evo, to vam je, na primer, tačka 21, pa da li je upravo radi smanjenja te napetosti JNA došla u Gacko?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Molim vas, nisam vas shvatio, je l' o Muslimanima i Srbima ili o SDA i SDS-u?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim i o Muslimanima i o Srbima.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, da, da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je, pitam vas, da li je upravo radi smanjenja i zbog te napetosti JNA došla u Gacko?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: JNA je u Gacko došla povlačeći se iz Hrvatske. A prije toga bila je jedna kasarna u Bileći, poznata ta kasarna i formirana u to vreme i Hercegovački korpus, jedinice Užičkog korpusa su prolazile na Mostar, ne bih rekao da su došle da smirivaju situaciju. Ne, sasvim drugim zadatkom su došle.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tada već, u to vreme već postoji Vojska Republike Srpske, je l' tako? Je li sporno da su je sačinjavali starešine i vojnici koji su tu živeli pre rata ili na tom prostoru rođeni ili sa tih prostora bili? Pripadnici Vojske Republike Srpske.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Bilo je u Vojsci Republike Srpske, ja vjerujem, mi smo tad bili onaj, istjerani iz Gacka, ja znam da je bilo, brate i sa područja Republike Srpske i sa šireg područja Srbije. I Crne Gore, i Crne Gore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A samo mi objasnite, molim vas, ovo što ste pomenuli ubistvo u martu 1992. godine. Marta 1992. godine, kažete, "Beli orlovi" su ubili Zorana Grebovića koji je bio iz srpsko muslimanskog braka, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste. Koji je to pasus, izvinite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim da je 23, ali vi to znate. Evo: "Na dan 2. marta 1992. godine srpske paravojne jedinice držale kontrolni punkt prema Foči, zaustavili su dva Muslimana koji su se vraćali iz Foče, odvezli ih njihovim autom do planine Čemerno i ubili ih. Bili su Zoran Grebović koji je bio iz mešovitog srpsko-muslimanskog braka i Amir Bošković, Musliman".

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda vi navodite ko su ubice. Mastilović i Vuković iz Gackog.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tela otkrio policajac i ostalo.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, sve se dešava između lokalnih Srba i lokalnih Muslimana, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ovaj konkretan događaj je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' ima to bilo koje veze sa nekim iz Srbije ...

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Kako nema kad su organizovani tu, kad su došli ljudi da organizuju i Ljubo organizovao to. Ja znam, jednom prilikom

...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte, je l' smo sad ustanovili da u ovom događaju nema niko, ni jedan jedini učesnik koji nije lokalni Srbin ili lokalni Musliman?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Može se prihvatit to, za ovaj događaj može. Stoji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da idemo dalje, molim vas. Vi kažete malopre da se vojska, kad se povlačila iz Hrvatske, povukla u vaš kraj. A gde ...

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Između ostalog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde je drugo mogla, mogla je u Bosnu, mogla je u Srbiju, u Makedoniju, u Crnu Goru, gde je drugo mogla vojska da ide ako je otišla iz Slovenije, otišla iz Hrvatske? Ona je na teritoriji svoje zemlje.

SUDIJA MEJ: Ne morate na to da odgovorite. Idemo dalje, gospodine Mi-loševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovo ubistvo za koje smo malo-čas konstatovali da je bio incident koji se isključivo desio između lokalnih aktera i to je veoma uznemirilo ljude u Gackom, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je razumljivo, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Apsolutno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E onda pominjete sastanak održan povodom, to je bio i veliki skup povodom, povodom toga ubistva, jer su ljudi bili uznemireni, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jasno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda pominjete generala Perišića koji je došao na taj skup.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, nije Perišić došao na taj skup jer ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na sastanak koji je održan povodom tog skupa?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije ni povodom toga skupa, jer ovaj se događaj dogodio, mislim 5. marta taj skup, a sastanak sa Perišićem bio je 28. aprila. Znači ovo nije vezano jedno za drugo nego to je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za situaciju dakle vezano. Za ukupnu situaciju.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I kakav je to sastanak održan na kome je Perišić bio prisutan?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Višestranački sastanak. Naime, vidite ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li vi bili na tom sastanku?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne bih odgovorio na ovo pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne morate.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, onaj, ovaj sastanak je bio na malo širem nivou, jer su onaj, sastanak je vodio, predsjedavao je sastanku predsjednik SAO Hercegovine i bili su predstavnici srpskih opština sa područja Stare Hercegovine, kako kažu, i nekoliko predstavnika ovaj, Muslimana iz Gacka. Mislim da je bio iz Stoca neko. Sastankom je rukovodio Milorad Bojović, predsjednik Vlade SAO, Srpske autonomne oblasti Hercegovina. A vidite, na tom sastanku je prisutan i komandant Jugoslovenske narodne armije, a koliko mi je poznato da nikad SAO Hercegovina nije bila ustavno-pravna tvorina u okviru Jugoslavije. A ni Bosne i Hercegovine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je skup na kome je bio Perišić, je l' on lepo rekao tada da je on komandant u Jugoslovenskoj armiji

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koja je sastavljena od svih naroda, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To je priča koju nam je ispričao, koja nije istinita.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako nije istinita? Zar nije Jugoslovenska armija bila sastavljena od svih naroda?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Prije jesta, al' u to vreme nije bila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali on je naglasio da će ostati komandant sve dok se sve tri nacionalnosti nalaze kao deo Jugoslovenske armije, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste, to nam je reko' i mi smo po ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I naglasio, naglasio, dakle da je Jugoslovenska armija, armija svih naroda.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste, to je rekao. Al' to nije to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je l' rekao da će zabraniti paravojne formacije i njihovu aktivnost u zoni svoje odgovornosti?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Takođe je rekao, al' nije zabranio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa znate li koliko je JNA činila napora da spreči delovanje te nakontrolisane vojske, da ih stavi pod kontrolu?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Na mom području čak je naoružavala i logistički podržavala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, pa znate li da je čak i Radovan Karadžić reagovao povodom delovanja paravojske u Gackom?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije mi to poznato, mogu li da vidim taj dokument?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Evo. Ja ću vam dati, ovde je naredba, a imam je, gospodine Mej, prevedenu i na engleski, "3. jula 1992. godine, Predsedništvo Srpske Republike na sednici održanoj 3. jula, donelo je naredbu o sprovođenju istrage o delovanju paravojnih grupa na području opština Gacko i Nevesinje". To je vaša opština i susedna opština. I prva, "nalaže se Ministarstvu unutrašnjih poslova Srpske Republike Bosne i Hercegovine da sprovede istragu o delovanju paravojnih grupa na području opština Gacko i Nevesinje". I drugo, "nakon sprovedene istrage Ministarstvo će Predsedništvu podneti iscrpan izveštaj o utvrđenom činjeničnom stanju na području pomenutih opština. Predsednik Predsedništva, doktor Radovan Karadžić". Evo, pogledajte.

SUDIJA MEJ: Dajte da svedok pogleda original i to verziju na BHS-u, a mi ćemo da uzmemo prevod.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, meni nije poznat ovaj dokument ni sadržaj ovog dokumenta, ali očito je ovde, ovo je ciljano samo u jednom pravcu, a to je, bar ja tako mislim, da se pokrene etničko čišćenje u Gacku koje se dogodilo ubrzo nakon ovog akta, gospodine Miloševiću. Ne mislim da je gospodin Karadžić srpske jedinice smatrao paravojnim nego je ovde, muslimansko civilno stanovništvo, nenaoružano, goloruko, to je smatrao paravojnim formacijama i to je upućeno na tu adresu, jer je ovo prijetilo taman neko optimalno vreme da se izvrše pripreme za etničko čišćenje u Gacku koje se dogodilo počev od 17. jula ove iste godine, 1992. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine 1122, ja zaista čujem ovde sve, ali da li zaista možete iz ovog dokumenta gde se nalaže da se utvrdi delovanje paravojnih formacija na opštini Gacko i Nevesinje, gde ste vi, upravo rekli da nema muslimanskih paravojnih formacija, da se to odnosi na muslimanske, a ne na sve paravojne formacije i da je to, u stvari upućeno kao uputstvo za etničko čišćenje?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ja mislim da je to ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na osnovu čega, molim vas, kažete, evo pročitali ste od početka do kraja, ja sam vam pročitao obe tačke ove naredbe?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ma, jasno je da je to naredba, da je upućena u sasvim drugom pravcu. Ja ne vjerujem da bi neko ko zna za paravojne organizacije da bi ih on još dovodio, da bi ih logistički snabdevaao, da bi ih podržavao i da bi bili sastavni dio njegovih oružanih snaga. Nego je ovde trebalo izmisliti neprijatelja, a to je da imaju negdje Muslimani...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Gospodin Grum (Groome) ima prigovor.

TUŽILAC GRUM: Ja dovodim u pitanje mogućnost ovog svedoka da se bavi ovim naređenjem, jer naređenje se odnosi na jedan ekstenzivni izveštaj i ja tražim da se taj izveštaj stavi pred svedoka da bi mogao na adekvatan način da to komentariše.

SUDIJA MEJ: On može time da se bavi, on je dao komentar o tome. Gospodine Miloševiću, vaše vreme je isteklo, imate još dva minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa ja tražim da mi produžite još malo vreme, gospodine Mej, jer ne mogu za dva minuta da završim sa ispitivanjem ovog svedoka.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: U redu, uradićemo sledeće, sada ćemo da napravimo pauzu, a posle pauze ćemo da vam damo još 10 minuta. I onda ćemo da završimo sa ovim svedokom. Da li želite da se ovaj dokument uvede u spis, gospodine Miloševiću? U redu, onda molim sledeći "D" broj.

sekretar: Dokazni predmet Odbrane 202.

SUDIJA MEJ: Sada ćemo da napravimo pauzu. Svedoče B-1122, čuli ste, ostalo je još 10 minuta za unakrsno ispitivanje i još možda par pitanja posle toga. Molim vas da imate na umu da ni sa kim ne razgovarate dok se vaše svedočenje ne završi o vašem svedočenju. A sada ćemo da napravimo pauzu.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine 1122, molim vas da mi samo kratko odgovarate, pošto imamo jako malo vremena. Da li je tačno da je general Perišić na tom sastanku prihvatio vaš predlog da u svrhu zaštite civila treba uspostaviti zajedničke patrole sastavljene od jednog Muslimana, jednog Srbina i jednog vojnika JNA?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da se uklone paravojne jedinice iz opštine, vi ste čak dali zajedničku izjavu o tome, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da se masa od nekoliko stotina Srba okupila ispred policijske stanice, vas je praktično JNA spasla tada, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ovo je Perišić obećao, al' nije provedeno u dijelo. Odmah da smo načisto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne čujem vas dobro, šta ste rekli?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ovaj Perišić, komandant Perišić, general Perišić je obećao ovo da ćemo učiniti sa zajedničkim patrolama, ali to nije uopšte srovedeno u delo. To je bila samo prazna priča. Što se tiče našeg ovog hapšenja o kome ste vi govorili, to je 1. juni, tačno je da je ispred policijske uprave, to su pregovarali jedni i drugi, bilo prisutno do nekoliko stotina, nisu to bili paravojske, to su bili rezervisti, pucali u vazduh, pilo se tu, šenlučilo, tako da su muslimanski pregovarači bili pod jednom velikom presijom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vas vojska tada spasila, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, tu vojske nije ni bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ništa se nije desilo.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Pa počelo hapšenje i nastavljeno hapšenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi je li tačno da ste 16. aprila 1992. godine uputili poruku u ime muslimanskog naroda Gackog, Štabu Teritorijalne odbrane Hercegovine gde kažete: "Muslimanski narod opštine Gacko, od dana kad je osnovana Teritorijalna odbrana Republike Bosne i Hercegovine stavlja se pod komandu te institucije i molim vas da računate na naš puni doprinos i učešće u svim zadacima koje nam poverite", je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije mi jasno, nije mi poznat taj dokument.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači nije tačno?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne kažem da nije tačno, ali nije mi poznat taj dokument.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da je u maju 1992. posle toga izvršena diverzija u termoelektrani?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema istrazi, to je izvršio Zijad Mehić koji je uništio pokretnu industrijsku traku?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To nije bila diverzija, meni je poznato da je, onaj, bilo došlo do oštećenja trake jedne, al' nije to bila diverzija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa taj Mehić, je l' tada pobjegao u Fazlagića Kulu, to je selo iznad Gacka, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije on pobjegao, on je tu živio, to je selo Kljuić.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su pokušaji organa reda da ga privedu, uglavnom se završavali puščenom vatrom na organe reda?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije tačno, to nije tačno. Nisu to organi reda nego, mislim da je 1. juna jedna patrola, nije patrola, ja ne znam, dvadesetak naoružanih u to selo, po prvi put, eto to kao da uhapsi i eto taj dan je počelo hapšenje u Gackom. Znači nije tačno to da su posle njega onda uhapsili. I da je neko pucao na njega, ja to ne znam. I nije tačno to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li tačno da se muslimanski deo stanovništva povukao na dve lokacije, jedno je bila Fazlagića Kula, a drugi deo selo Borac?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Borač. Tačno je to, a jedan dio je ostao u Gacku u gradu. Uglavnom intelektualci koji su mislili da neće, 'ajde oni ništa nisu nikome dužni i neće ih biti, međutim ovo je priča posebna, nije ovde obrađena, oni su kasnije pokupljeni, s porodicom razdvojeni na izlazu iz Gackog, ove je uhapsila, a porodicu tu izivljavali se, radili zverstva nad porodicom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas da li je tačno da ste u vreme o kome svedočite imali oko 1.500 ljudi naoružanih u vašim sastavima?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, uopšte nismo mi imali nikakvu formaciju, ni naoružanu ni nenaoružanu. Znači mi smo živjeli sasvim životom negdje po šumama, nije to život nego smo, znači nismo bili uopšte organizovani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto niste bili organizovani i niste bili naoružani kažete, a ja imam podatak da vas je bilo 1.500 naoružanih, ko je izvršio ovaj teroristički napad na selo Zaborani, opština Nevesinje i to 28. juna?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Apsolutno to ne stoji, to nije istina. Što se tiče opštine Gacko, ja to prvi put čujem i to nije istine, to odgovorno tvrdim, to nije istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li se sećate da su tada ubijena šest lica srpske nacionalnosti, među njima čak i starac od 90 godina, Milan Milović, 80 godina Desanka Milović?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Koje selo?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zaborani.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Kod Nevesinja?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nemam pojma, to je druga opština uopšte, ja o tome prvi put čujem. I mislim da to ne stoji uopšte.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je vaša susedna opština, je l' tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije bilo tih boraca tada?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije bilo borbe između srpskih i muslimanskih snaga oko Fazlagića Kule?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Borbe nije bilo, ali Muslimani, kad je napadnuto to selo, bilo je ljudi koji su imali nešto oružja i to je veoma malo lovčkoga, ja ne znam da je neko imao to vojničko oružje. Jesu, onaj, uzvratili su oni, ali to je bilo toliko beznačajno da su oni mogli reći, šta ja znam da su tu porodice dok su odstupale u Bijelasnicu, dok su biježali civili u prvu Bijelasnicu planinu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, recite mi šta znate o formiranju Gatačkog bataljona Armije Bosne i Hercegovine?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ništa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ništa ne znate o tome?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ni, Gatački bataljon, e izvinjavam se, Gatački bataljon je formiran, mislim na teritoriji Mostara kad se izbeglo, kad smo protjerani iz Gacka u Mostar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, zar nije taj Gatački bataljon kasnije i formalizovan naredbom Vrhovne komande Armije Bosne i Hercegovine 3. novembra 1992. godine? I formiran je u sastavu Mostarske brigade.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne znam to, to su vojni podaci, ja znam da je postojao u Mostaru gatački bataljon, ali ništa više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je formiran taj Gatački bataljon?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: U Mostaru je formiran kad smo došli, protjerani i u Mostar kad smo došli, tu je formiran. Datum ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li hoćete da kažete da nije bilo uopšte naoružanih muslimanskih formacija na području Gacka u vreme o kome vi svedočite?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da se taj samostalni bataljon Gatačkih Muslimana zvao Šargan?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, prvo se zvao Šargan, a kasnije je formiran u sastavu Mostarske brigade odlukom Vrhovne komande Armije Bosne i Hercegovine. Kad je formiran kao Šargan?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Rekao sam, kada su došli u Mostar na slobodnu teritoriju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On se ranije zvao Šargan, pre nego što su došli u Mostar.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, nije postojao uopšte.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li tačno da je sukob u vašem kraju bio sukob između srpskih jedinica i muslimanskih jedinica z tog kraja?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Nije bilo tu sukoba nego je tu bio progon, nije bio, mi nismo imali, muslimanska strana nije imala su čim niti je htjela sukob, nego su jednostavno pobjegli i spašavali živu glavu. Mala je to zajednica, 3.800 ukupno civila, staraca i tako dalje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a vi u tački 30 kažete da ste ostavili žene i decu u muslimanskim selima, a muškarcu su pokušali da se probiju. Kako su se oni to probijali ako nisu imali oružje?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Provlačili se. Mislim, ja nisam vojno lice pa da mogu neke, ako neki termin, probijanje. Šta je probijanje. Meni je provlačiti se negde, da se sakriješ da pobjegneš. To je tačno, ali ova su sela bila na području Opštine Kalinovik. To u zbjegu kad smo prošli preko Zelengore prema Olovu su došli u ova sela i tu se to učinjeno što ovde piše, tačno je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ko je organizovao odlazak Muslimana, velikog broja Muslimana iz Gacka?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: To je samoorganizovano, svak bježi da se spasi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' bilo nekih problema, koliko ja imam podatke, čak potresnih scena, komšije su plakale, Srbi i Muslimani kad su se razdvajali, odlazili ...

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, nije to bilo teatralno tako da je se o, bilo je veoma pozitivnih primjeraka, bilo je da su Srbi izvlačili odrijeđene porodice, svoje prijatelje, bilo je toga, to je veoma pozitivno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' bilo ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vreme je isteklo, međutim možete da postavite još jedno pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' bilo dosta primera tih dobrih odnosa između Srba i Muslimana, da Muslimane niko nije prisiljavao da odu iz Gackog?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, gospodine Miloševiću, oni su prisiljeni da odu iz Gackog. Gacko je po broju žrtava u samom vrhu, 5 posto stanovništva je stradalo, to je ubijeno u Gackom. Oni su morali pobjeći, a bilo je pozitivnih primjera, al' ne puno. Nekoliko je bilo takvih pozitivnih primjera.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Kej (Kay).

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Gospodine svedoče, zanima me nešto u vezi stvari o kojima je maločas gospodin Milošević govorio. Vi kao istaknuti član SDA u vašem području, jeste li pomogli u organiziranju Muslimana u vezi napuštanja tog područja?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Iskreno da vam kažem, ja nisam bio tako istaknut kako vi mislite, ali mislim da je to bilo jedno opšte rasulo bilo među ljudima koji su samo gledali da spase živu glavu. Nije bilo organizovano.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Što se tiče ranijih odluka SDA da se ne odaziva pozivu JNA na mobilizaciju za vreme rata u Sloveniji, zanima me je li ta odluka donesena na političkom nivou vaše stranke?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, onaj, za vrijeme tih sukoba, kad je počeo napad na Sloveniju i Hrvatsku, armija je, jugoslovenska takozvana, više je postala jednonacionalna ili maltene jednonacionalna, nije postojao politički stav SDA nego jedan međustranački dogovor između SDA i SDS i mi smo tad se dogovorili da se Muslimani Gacka neće uključivati u rat, to nije njihov rat, ne smatraju to svojim ratom, samo ćemo se braniti onda sa svim ljudima koji žive tu, u ovoj opštini, kad opština naša bude napadnuta, to je to. Mislim da SDS ima taj dokument, mi nemamo jer naši predstavnici nisu mogli to podnijeti, jer su bježali sa živom glavom.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Dakle, došlo je do poziva za mobilizaciju koji je upućen svim građanima, međutim oni građani koji su bili članovi vaše stranke, SDA nisu se odazvali tom pozivu.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, to je, onaj bila, rezervni sastav Gatačkog bataljonam ja ne znam šta je bio, da li bataljon, da li je brigada, ali na području Gacka prije rata postojla je takvo ustrojstvo i bila je rezervna jedinica. I to je bila vježba rezervne jedinice. Bošnjaci, ja mislim da su se jedan ili dva čovjeka odazvali, a stranka uopšte nije na to uticala niti je rekla nekom "ti idi, ti nemoj". Svaki po svojoj volji onda kako je smatrao da mu je to najbolje.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Da, ali u vašoj izjavi, ja sada gledam na paragraf broj 9 stoji: "Mi smo raspravljali o pozivu na mobilizaciju na ovaj način i doneli smo preporuke da SDA ne mora da odgovori na poziv na mobilizaciju". Dakle, čini se da ste na političkom nivou govorili ljudima koji su vas podržavali da je to nešto što se može izbeći. A u paragrafu 10, vi kažete: "Izdati su još neki pozivi za mobilizaciju, ali mi smo uspeli da izbegnemo te

pozive". Moje pitanje u vezi s tim je sledeće, zar niste vi i vaša stranka čiji ste vi bili član stvorili takve uslove gde vaši ljudi nisu pomagali JNA, nisu se angažovali? Vi ste, naime stvorili takve okolnosti, takve uslove u vezi kojih ste se kasnije žalili.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Vidite, u paragrafu 9 fino piše: "U maju ili junu, pre nego što je počeo rat u Sloveniji, SDS je organizovao prvu mobilizaciju rezervista. SDS i SDA su imale odvojene stranačke komisije i onda se sastali", znači sastali smo se, naime komisije da donesu zajedničku odluku koju su donijeli da Muslimani se neće upućivati u taj rat. Znači, to je bilo između SDS i SDA. I kasnije, sve se zasnivalo i ležalo na tome dokumentu.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Dobro, a šta onda kažete na ovo šta se navodi u paragraf broj 10, "odaslani su novi mobilizacijski pozivi, ali smo mi uspeli da izbegnemo pozive". To odaje utisak da je postojao zahtev na nacionalnom nivou, državnom nivou da se vi kao članovi stranke, ali vi ste izbegli to, vi niste hteli da se ljudi obavežu i da odu na službu u JNA.

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Već vi vidite, već je to ratno stanje i na osnovu onoga dokumenta koji sam pominjao, nikome se ne ide u rat. A tad je Jugoslovenska narodna armija bila jednonacionalna.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Što se tiče političkih sastanaka do kojih je došlo u to doba, gledam sada u paragrafe 5 i 6 vaše izjave, vi ste spomenuli sastanke SDS-a, međutim da li je takođe tačno da je vaša stranka, SDA, takođe održavala lokalne sastanke?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Stranka SDA je osnovana 1. septembra u Gacku. Znači u čaršiji, u gradu. Na jednoj ledini. Nismo išli ni crkvi, ni džamiji. Jer naša su nastojanja i stremljenja bila isključivo demokratska i u tome smo, na tome smo pravcu i radili. Prema tome, nismo se nigde sakrivali iza nekih vjerskih ili bilo kakvih institucija.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Dakle, odgovor na pitanje je da, vaša stranka SDA je takođe održavala sastanke?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Da, to je osnivački sastanak. A svaka politička stranka, mi nismo manifestacije neke održavali, imali smo svoje unutrašnje ustrojstvo, sednice odbora i tako dalje i tako dalje. Znači, javno smo imali samo kad je bila osnivačka skupština.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Dakle, ti sastanci koje je održavala vaša stranka su bili dostupni i otvoreni samo za članove SDA, je li tako?

SVEDOK B-1122 – ODGOVOR: Ne, svako ko je htio prisustvovati, mogao je prisustvovati.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Hvala, nemam više pitanja.

TUŽILAC GRUM: Nemamo dodatnih pitanja za svedoka.

SUDIJA MEJ: Gospodine svedoče, ovim se završava vaše svedočenje, ja vam se zahvaljujem što ste došli da svedočite pred Međunarodni sud, sada ste slobodni, možete da se povučete, ali ću da vas zamolim da pričekate dok se spuste zavese.

SVEDOK B-1122: Hvala.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Dok smo na privatnoj sednici ...

sekretar: Ne, na otvorenoj smo.

TUŽILAC NAJS: Molim vas da na kratko pređemo na privatnu sednicu zbog dve stvari.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, broj za našeg sledećeg svedoka bio je C-028, međutim svedokinja je odlučila da svedoči na otvorenoj sednici. Rezime njenog svedočenja je urađen poslednji put kada je ona došla u Tribunal, ali kada nije mogla svedočiti jer se optuženi nije dobro osećao. Kopije i na engleskom i na BHS-u su dostavljene optuženom prošle nedelje ili ne, pre dve nedelje. Svedokinja se vratila juče i potpisala verziju na BHS-u uz jednu manju ispravku nečega šta je bilo pogrešno. Mi ćemo sada da podnesemo

isti zahtev kao i u vezi sa svim svedocima, mi smo dostavili dokumente Pre-tresnom veću i želimo da se dobrim delom njeno glavno svedočenje pokrije time što će ona da potpiše rezime.

SUDIJA MEJ: To je prvi takav zahtev, koliko je nama poznato. Osim toga, nismo imali prilike da pogledamo ovaj dokument. Postoji li neki deo tog dokumenta koji se odnosi na samu svedokinju?

TUŽILAC NAJS: Da, nekoliko, bolje reći priličan broj takvih delova, ja mogu da vam kažem koji su to po brojevima paragrafa. To su paragrafi 2, 6, 10, 11, 12, 13, 14, zatim jedan prilično dugački pasus koji počinje paragrafom 16 i ide do paragrafa broj 22, zatim, ne ide skroz do paragrafa 25. Pa njeno ime, identitet, naročito, oprostite, njegovo ime, ime optuženog, konkretno se navodi u paragrafima 18, 20, 21, 22, 23 i 25. Dakle, možemo da postupimo na sledeći način da se usvoji rezime događaja, a da se optuženi pritom ne spominje iz rezimea, ali da ona o tome uživo govori detaljnije. Dakle, kada je reč o znanju optuženog o tim događajima. Optuženi se zatim spominje u paragrafima 26 i 27, pa u paragrafu broj 7 i pri dnu paragrafa 29, zatim 33 i 34, 35, 38, 41, 42, ponovo se zatim spominje u paragrafu 48 ...

PRIJATELJ SUDA KEJ: 51 i 50 ...

TUŽILAC NAJS: Da, 50, 51 i 53. Hvala, gospodine Kej.

SUDIJA KVON: Mogu li, izvinjavam se, pitam se kog datuma je optuženi dobio taj dokument? Mogu li taj datum da potvrde amikusi ili možda optuženi?

TUŽILAC NAJS: Evo, sad će nam gospođa Diklić reći kog datuma je optuženi tačno dobio dokumente, mislim i u engleskoj i u BHS verziji. Dakle, pre dve nedelje je dobio englesku verziju, nemam tačan datum, a verziju na BHS-u pre možda desetak dana.

SUDIJA MEJ: Mene brine ova knjiga koju vidim ovde.

TUŽILAC NAJS: Ne tražimo da se knjiga uvede kao dokaz, nećemo prolaziti kroz knjigu, međutim ona jeste važna i sve ono šta će ona da govori sadržano je u knjizi. Taj dokument nije pre bio dostupan u smislu opšteg komentara

ra i sporenja, ali on će uveliko da se spominje u njenom iskazu. Konkretno je to potvrdio ministar Simović o kojem će uveliko da bude reči tokom njenog iskaza. Ona će uglavnom o tome da svedoči, on je to pregledao i potvrdio tačnost njenih navoda.

SUDIJA MEJ: Mene brine princip, meni se ne sviđa činjenica da se veliki broj informacija izvodi na ovaj način. Ja sada govorim ovde u svoje ime, da ja to ne bih usvojio. Međutim, ukoliko postoje neke stvari o kojima će ona da govori, onda bi dotični pasusi mogli da se smatraju dopustivim dokazom, ali princip usvajanja čitave knjige koju je neko drugi napisao mi se čini pogrešnim.

TUŽILAC NAJS: Ne, ona je napisala knjigu, ali ...

SUDIJA MEJ: Oprostite, pogrešio sam. Ukoliko je ona napisala knjigu, onda je pozicija nešto drugačija, ali jednostavno moramo da se pobrinemo da imamo relevantne stvari.

TUŽILAC NAJS: Ja se slažem s vama, časni Sude, ali bih, uz dužno poštovanje, zatražio da se ta situacija razmotri na kraju unakrsnog ispitivanja, jer može da se dogodi da ona da neke podatke koji nisu u knjizi i tako dalje. Dakle, predlažem da postupamo od slučaja do slučaja i da sačekamo da vidimo koje tačno stvari će ona da kaže, o čemu će da bude reči u njenom iskazu. Možda će biti i drugih svedoka drugačijeg tipa koji će takođe da imaju knjige, tako da mislim da će nam onda biti lakše da donesemo odluku na osnovu toga.

SUDIJA MEJ: Da, čini mi se da je to razuman način da nastavimo. Razmotrićemo knjigu na kraju čitavog iskaza i videti koliki i koji deo ćemo da usvojimo po Pravilu 89(F). Što se mene lično tiče, mislim da sve ono šta se tiče optuženog treba ovde da bude dato, u smislu iskaza, u celini. I sve drugo šta bi mi trebali da čujemo i što bi optuženi trebao da čuje da se razmotri u svetlu relevantnosti dokumenta. Izvolite, gospodine Tapušковиć.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ja bih vas upozorio samo na jednu stvar, da po njenom iskazu uopšte nije sporno da je ona radila na toj knjizi, ali da je knjigu redigovao, gotovo u celini, gospodin Simović. To ona sama kaže, dakle ona nigde nije rekla da je sama to napisala, nego da je tu

taj njen tekst uvek bio redigovan od ministra Simovića. Ja bih vas samo na to upozorio, da to imate u vidu u daljem toku postupka.

SUDIJA MEJ: Hvala.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Prihvaćen je zahtev po Pravilu 89(F) pod uslovom da se svi dokazi koji se odnose na optuženog iznesu uživo.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Molim da se svedok uvede.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim da svedok položi zakletvu.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu i samo istinu i ništa drugo osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala. Izvolite sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NAJS

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim vas, recite nam vaše ime i prezime?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Dobrila Gajić-Glišić.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospođo Gajić-Glišić, da li ste vi dali izjavu službeniku Međunarodnog suda, odnosno predstavniku kancelarije Tužilaštva i da li ste takođe dok ste bili ovde u Hagu (The Hague) uradili rezime vašeg svedočenja na 11 strana, i u engleskoj i u BHS verziji? Da li ste imali priliku da ovih dana i juče, da to detaljno pogledate i pregledate?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste proverili tačnost BHS verzije i da li ste juče potpisali dokument kojim potvrđujete tačnost rezimea vašeg svedočenja?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, prilažem ovaj dokument u spise i molim da mu se dodeli dokazni broj.

sekretar: Dokazni predmet 567, časni Sude.

SUDIJA KVON: Da li smo mi dobili tu potpisanu i označenu izjavu?

TUŽILAC NAJS: Trebalo bi da jeste, da je kod vas.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospođo Gajić-Glišić, Pretresno veće se saglasilo da prihvati potpisani rezime vaše izjave kao glavno svedočenje, pod uslovom da uživo svedočite o svim pitanjima koja se tiču samog optuženog. Dakle, ja ću vam postavljati pitanja kako bi se pozabavili i fokusirali na ono šta možete da kažete u vezi sa konkretnim temama koje se tiču optuženog. Da li se slažete?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da bismo napravili određeni kontekst za ovo skraćeno svedočenje, da li je tačno da ste, posle iskustava o kojima govorite u svom rezimeu, da ste vi napisali knjigu o tim događajima i o drugim pitanjima?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam napisala knjigu "Srpska vojska" koja je objavljena prvi put 1992. godine u avgustu mesecu. Pre toga, ja sam objavila veliki feljton od 10 nastavaka u nedeljnom informativnom časopisu koji se zove "NIN".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ta knjiga, koja se u ovom trenutku neće uvesti kao dokazni predmet, ali koja je na raspolaganju optuženom i amikusima da se pozivaju na nju ako je potrebno, da li je sadržaj i tačnost te knjige proverio čovek po imenu Simović, o kome ćemo još u dogledno vreme da slušamo?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam tu knjigu i sve zabeleške iz kabinete ministra vojnog pisala po zadatku, po svom radnom zadatku i po naređenju generala Tomislava Simovića. Pošto smo završili naš radni period, general Simović je proverio tačnost mog rukopisa, svaku stranicu, koju ja imam u originalu sa sobom, a takođe je proverio i kasnije prelomljen deo teksta koji je objavljen kao knjiga "Srpska vojska - iz kabineta ministra vojnog".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada kažete proverio, da li je proverio u smislu da je proveravao tačnost i skrenuo vašu pažnju na greške ili promene za koje je on smatrao da su potrebne i kojima treba da se pozabavite?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: I jedno i drugo. Grešaka nije bilo tako mnogo, neke male korekcije je napravio, i ukoliko cenjeni Sud želi to da vidi, ja to imam sa sobom, kod sebe.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To ćemo da učinimo, ako i kada to bude neophodno, siguran sam da ćemo to da učinimo. A sada bih hteo da idemo hronološki kroz događaje. Paragraf 2, možemo time da se ukratko pozabavimo, u svetlu činjenice da je rezime pred sudijama kao dokaz. Da li ste imali određene teškoće i probleme na poslu u maju 1989. godine i posle toga, i da li ste kasnije otišli u Beograd sa osobom po imenu Moma Brkić koji vas je kasnije odveo kod optuženog?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, ja sam imala izvesnih problema, uglavnom zbog svojih pisanja i zbog svojih mišljenja, zbog neslaganja u svojoj radnoj sredini dok sam radila kao ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prekinuću vas. Prekinuću vas, jer je sav taj materijal pred sudijama. Vi nam kažete da ste odvedeni kod optuženog i samo nam recite, na koga vas je onda optuženi uputio?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Gospodin Moma Brkić, moj glavni i odgovorni urednik lista "Komunist" čiji sam ja bila dopisnik, doveo me je do kancelarije i direktno u kancelariju predsednika druga Slobodana Miloševića. Drug Milošević je pozvao Kertesa, a Kertes Radmila Bogdanovića. Zahvaljujući pomoći koji mi je drug Slobodan Milošević uputio u tom trenutku, ja sam mnoge teškoće prebrodila, a ja i danas mislim da sam ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu ...

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Zahvaljujući gospodinu Slobodanu Miloševiću i ovo je prilika da mu zato kažem ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, sada idemo dalje na paragraf 5. U vašem rezimeu, vi nemate rezime pred sobom, možete da ga imate ako želite, ali recite nam nešto o narednim događajima. Vi ste postali šef kabineta ministra Tomislava Simovića?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I on vam je rekao da vodite evidenciju o događajima, reč je o poslednjem kvartalu 1991. godine, je l' tako? Da li vam je on objasnio i to nam recite samo u jednoj rečenici, gospođo Gajić-Glišić, samo u jednoj rečenici, šta vam je on rekao, zašto treba da vodite evidenciju o događajima?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: A da li mogu da odgovorim više od jedne rečenice?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pokušajte da budete što kraći.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam došla kod gospodina Tomislava Simovića misleći da je general Jokić, misleći da se žalim na probleme koje sam imala u Čačku u ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prekinuću vas. Izvinjavam se. Ovaj materijal je pred sudijama, oni znaju sve to, oni to mogu da pročitaju, samo nam kratko objasnite koji je bio razlog zbog kojeg je Tomislav Simović vama rekao da treba da vodite evidenciju o tome šta se dešava?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović je rekao da se on ne slaže sa politikom koju vodi predsednik Srbije Slobodan Milošević zbog toga što se ljudi rođeni iz Srbije mobilišu, pozivaju se na vojne vežbe, zatim se, sa tim da se šalju na područja ratom zahvaćena, a da se pri tome ne poštuju ratni zakoni, i da on kao general i kao čovek to ne može da podnese, da se sa tim ne slaže, da on želi da budu poštovani svi, sve mere pripravnosti, da je potrebno prvo uvesti neposrednu ratnu opasnost, da je potrebno uvesti mere pripravnosti, pa tek onda slati ljude na klanicu. Hoćete duže?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, to je dovoljno. Pri dnu paragrafa 5, vi ste rekli nešto šta je rekao Simović, to nije nešto šta je rekao optuženi, pa mogu da pročitam, vi ste rekli "ono šta se sada događa u Jugoslaviji, biće razlog da nam ceo svet sudi", da li je tako?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Gospodin, gospodin ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala, to je dovoljno.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da pojasnim, gospodin Simović ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, je sa izvinjavam, ja moram da vas vodim kroz ovo, možda će ta pitanja da iskrnsu u unakrsnom ispitivanju, mi sada moramo da idemo dalje. Paragraf 6, Simović je postavljen na mesto ministra

odbrane Srbije. Vi ste od njega saznali, radeći u njegovoj kancelariji ko ga je postavio i sa kojim ciljem. Možete li da nam kažete ko je postavio ministra Simovića, a zatim nam recite koja je bila svrha njegovog postavljenja?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović je bio komandant Treće, Skopske vojne oblasti, njega je pozvao, po njegovom pričanju meni general Kadrijević u Srbiju na hitan razgovor, rekao mu je da treba da razgovara sa predsednikom Miloševićem radi postavljanja na mesto ministra odbrane Srbije. General Simović je hitno preuzeo dužnost od generala Jokića, a direktno po našim pravilima ministra postavlja predsednik Vlade Srbije, to je bio Zelenović, a usvaja skupština. General Simović je zvanično postavljen na mesto ministra odbrane Srbije, 26. septembra na Skupštini Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta mu je optuženi rekao, ako mu je bilo šta rekao, u vezi sa tim koja će da bude njegova osnovna funkcija? Šta mu je optuženi rekao u vezi sa publicitetom koji ide uz tu funkciju, ako mu je bilo šta rekao?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović mi je rekao da je njegov prvi i glavni zadatak da radi na nacrtu zakona o oružanim snagama Srbije. Ustav Srbije bio je usvojen nekoliko meseci ranije i po tom Ustavu, svi prateći zakoni trebali su da budu doneti do 31. decembra 1991. godine. Kako, molim vas, je general Simović rekao, trebalo je na Zakonu o oružanim snagama raditi brzo, hitno i tajno. Okosnicu buduće srpske vojske trebalo je da čine dobrovoljci, a da se Jugoslovenska narodna armija transformiše u srpsku vojsku.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ima nekoliko dokaznih predmeta, mislim da su oni pred vama u fascikli, molim da fascikla dobije broj dokaznog predmeta. Znam da će se najveći deo toga možda i povući krajem dana, ali za sada neka to stoji u fascikli da dobijemo broj dokaznog predmeta.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj 568.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Molim da ukratko pogledamo tabulator 1. Pre-tresnom veću će biti od pomoći to što smo mi označili na dokazu i vidićemo na tabulatoru 1, dokaznog predmeta 568 novinski članak i tri označena pasusa. Prvi je nešto šta govori sam ministar, to je na strani 1, šesti red: "JNA kao okosnica naših oružanih snaga u koje se angažuju jedinice naše Teritorijalne odbrane do sada je svojim borbenim dejstvima bila u funkciji odbrane

stanovništva srpskih krajina". Ako pogledamo drugu stranu, odnosno drugi stubac, to je možda druga strana engleske verzije, kaže se "Jasno je da kroz transformaciju naših postojećih oružanih snaga JNA, pre svega, a u okviru konteksta ishoda jugoslovenske krize, odgovor će da bude nešto što će da se naziva oružane snage Republike Srbije koje treba da budu osnovane". Treći označeni deo, na strani 3 kaže: "Teško je tačno odrediti", to je na stranama treće od pete usred strane, ispod masnog podnaslova, "teško je tačno odrediti tačan broj dobrovoljaca u ovom trenutku, pošto ima više načina dobrovoljnog javljanja i određivanja dobrovoljaca. Međutim, sigurno je da je okvir raspoređivanja trupa u ovom trenutku oslonjen na regrute i vojnike tokom njihovog obavljanja vojnog roka u JNA". Odgovorite nam samo sa da ili ne na pitanje da li je ovaj članak, intervju sa vašim ministrom odraz njegove funkcije i razloga zbog koga je on postavljen na tu funkciju?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Taj intervju je pravio, koliko mi se čini, gospodin Ivica Dačić koji je bio direktno poslat u naš kabinet iz kabineta predsednika Miloševića i to su rečenice koje su iz konteksta celog teksta izvučene. Mislim da treba u duhu našeg jezika posmatrati cele paragrafe. Ili bar ceo tekst. Ali odgovor je da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno, hvala vam. Paragraf 10 vašeg rezimea. Vi ste organizovali saopštenja za štampu vašeg ministra. Da li je vaš ministar posle toga otišao kod optuženog i ako jeste, možete li da nam kažete šta ste saznali o tom sastanku?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Pojasnite mi pitanje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Naravno. Vi ste se pobrinuli da se izda informacija za sredstva informisanja. Posle te informacije izdate sredstvima informisanja, da li je ministar Simović otišao kod optuženog i da li znate šta mu je optuženi tada rekao?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da li vi to mislite na informaciju koja se odnosi na Nacrt zakona o oružanim snagama Srbije? Ako je to ta informacija ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, da.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam smatrala da sve što nije objavljeno i sve što nije zapisano, jednog dana će biti kao da se nije ni dogodilo. Ja sam napisala tu informaciju o zakonu o stvaranju i početku stvaranja Nacrta Zakona o oružanim snagama Srbije i ministar Simović je otišao kod

predsednika Miloševića da referiše o tome zašto je i kako je ta informacija dospela do štampe. Koliko sa ja sećam, predsednik Milošević je mislio da je tu informaciju izdao Buda Košutić, potpredsednik vlade, pošto se u to vreme on najviše oglašavao prema sredstvima informisanja i gospodin Simović mi je rekao: "O, pa mi smo Budi napravili nezgodnu situaciju, predsednik Milošević optuži Budu ni krivog ni dužnog". A u stvari, zapravo sam ja bila kriva.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je optuženi rekao da on želi publicitet i da li treba još saopštenja za javnost o radu?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Koliko mi je ministar rekao, optuženi, predsednik Milošević je rekao da treba na tome raditi tajno i da se o tome ne daju nikakva sredstva sredstvima informisanja, o Zakonu o oružanim snagama Srbije. To je ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Buda Košutić, mislim da ste vi rekli Budimir, je l' tako?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Budimir Košutić je bio potpredsednik Vlade Srbije, ja mislim da je bio profesor univerziteta i u to vreme je bio jedna od veoma uvažanih ličnosti.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Paragraf 12, izvinjavam se, paragraf 11. Da li je 12. decembra 1991. godine trebalo da bude rasprava u Vladi Srbije o usvajanju Zakona o odbrani Srbije?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, mi smo se dogovorili sa predsednikom Zelenovićem da taj nacrt Zakona o oružanim snagama Srbije iznesemo pred uži deo vlade i da bude rasprava na sednici vlade.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste od sekretarice optuženog, tom prilikom, saznali o događajima koji su se desili u kabinetu optuženog?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Pre samog početka Vlade mene je sekretarica Mira iz kabineta predsednika Miloševića pozvala i rekla: "Dobrila, ne daj nikakve informacije sredstvima informisanja o nacrtu Zakona o oružanim snagama Srbije, jer to može biti veliki problem. Upravo je uleteo general Panić pod punom ratnom opremom i sa svojom svitom kod predsednika Miloševića i rešenja će uskoro uslediti".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Šta ste otkrili o tim rešenjima? Šta se desilo nakon Panićevog dolaska?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja nisam Miru, sekretaricu Miru dosta ozbiljno shvatila, čak tu informaciju nisam odmah ni prenela generalu Simoviću, kad se general Simović vratio sa sednice Vlade, vratio se vrlo brzo i rekao: "Zelenović je podneo ostavku". "Kako podneo ostavku", pitam ja generala Simovića. Kaže: "Ništa, samo je nešto obrazlagao, obrazlagao kratko, podelio nam svoju izjavu u jednoj ili dve rečenice da on daje ostavku i zapravo niko od nas članova, ministara ne zna o čemu se zapravo radi". "Pa šta to znači?", pitam ministra Simovića, on kaže: "Pa to znači da je pala vlada". Ja kažem: "Pa kako pala Vlada?". "Pa", kaže, "to je pala vlada i mi svi sa vladom". Ja sam mu onda ispričala: "A znate šta je meni rekla sekretarica predsednika Miloševića? Da je uleteo general Panić kod predsednik Miloševića i da će uslediti vrlo brzo rešenja". A general Simović je rekao: "U Boga ti, pa znate šta to znači?". "Šta generale znači?". "Pa to znači da je general Panić upravo izvršio puč." "Kakav puč", pitam ja. "Pa", kaže, "to je državni udar".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Taj događaj do kojeg je došlo u decembru, da li je doveo do toga da je i Simović posle tog događaja smenjen i da je na njegovo mesto došao general Marko Negovanović?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dakle, period koji ste vi proveli uz Simovića, bio je od septembra do 12. decembra 1991. godine, ali kao što je jasno iz vašeg rezimea, vi ste ostali u toj kancelariji do sredine januara 1992. godine. Sada ćemo da se pozabavimo jednom drugom temom, reč je o odnosu između Simovića i optuženog. Paragraf od 12 do 15. Za vreme dok ste vi radili u toj kancelariji, u kabinetu, koliko često je Simović razgovarao sa optuženim?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, general Simović je sa predsednikom Miloševićem razgovarao skoro svakog dana. Kažem skoro svakog dana zbog toga što je nekog dana bilo da je razgovarao i više puta, ali je zato bilo dana kad uopšte nije razgovarao i ja tačno mogu preda nabrojim ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Kada nije razgovarao.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ako to bude neophodno iz vaše evidencije moći ćete to da pogledate. Da li je ministar Simović imao informaciju o onome šta se dešava na ratištu, da li mi je podnošen izveštaj u vezi s tim i ako je odgovor da, možete li da nam onda kažete u kom stepenu je on prenosio te informacije optuženom?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Informacije koje se dešavale na ratom zahvaćenim područjima bile su iz različitih izvora, bile su retke, bile su često nedorečene, dolazile su od strane onih koji su dolazili u kabinet da nam se žale. Najviše smo informacija dobijali iz štaba Vojislava Šešelja, onda smo dobijali informacije od gospodina ministra Zorana Sokolovića i povremeno smo dobijali informacije i od generala Ace Vasiljevića. Sve važne informacije i informacije koje su tražile hitno reagovanje bile su odmah prenete predsedniku Slobodanu Miloševiću.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Informacije sa terena, sa ratišta, da li su one sadržale takođe i informacije o herojskim podvizima dobrovoljaca i informacije kao što su pljačke?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Najviše je bilo informacija o herojskim borbama dobrovoljaca, o zaštiti srpskog življa na teritorijama, ratom zahvaćenim područjima, na oslobađanje pojedinih bolesnih i zarobljenih sa tog područja. Bile su užasne informacije o deci zatvorenoj u kasarnama u Hrvatskoj, ali bili je i informacija koje su se odnosile na razne vrste pljačke, na pljačkanja i srpskih i hrvatskih kuća.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Kada je ministar Simović odlazio da poseti optuženog, kada je odlazio u vladu, da li je uvek postupao u potpunosti po sopstvenoj inicijativi i po sopstvenom mišljenju ili je bio u određenoj meri podložan mišljenju optuženog?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Kada je ministar Simović odlazio kod predsednika Miloševića, to je uglavnom bilo na poziv iz kabineta predsednika Miloševića. General bi uzeo svoju šapku i kratak izveštaj koji smo obično spremali u kratkim crtama, šta treba sve da kaže predsedniku Miloševiću i otuda, iz kabineta se, iz kabineta predsednika Miloševića se najčešće vraćao veoma nervozan.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Jeste li ga vi jednom videli u kabinetu optuženog i jeste li videli dinamiku između ta dva čoveka, kakve su pozicije zauzimali?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja se često nisam slagala sa mojim ministrom, sa mojim šefom generalom Simovićem pitajući ga: "Zašto to nisi rekao drugu Miloševiću, a što mu to nisi rekao?". Kaže: "On je moj predsednik, ne mogu ja da govorim tako kao ti, Dobrila, ti tako možeš samo svakom u lice da kažeš". Ja kažem: "E ja ću da mu kažem sve to što vi ne možete", onda je rekao: "Onda ćete da pođete sa mnom". Ja sam pošla sa generalom u nameri da stanem pred predsednika Miloševića i da mu kažem to sve što sam pisala i što sam htela da mu kažem. Kad smo stigli do vrata predsednika Miloševića, general je ušao u uniformi ispred mene, predsednik Milošević je sedeo na stolici, mislim da je pušio u tom trenutku, general je stao mirno, a Goran Milinović je došao, to je šef kabineta predsednika Miloševića, stao pored mene i rekao: "Mi idemo u moju kancelariju, mi ćemo kao šef sa šefom da razgovaramo". General Simović je očekivao da ja uđem kod njega, međutim nismo mogli da se otimamo, ja sam otišla u kancelariju šefa kabineta predsednika Miloševića i sa njim razgovarala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Između ministra i predsednika da li je bilo nešto što bi moglo da se opiše kao ravnopravni status, kao ravnopravni položaj u tom trenutku kada ste ih vi videli ili ne, ili je položaj očito bio neravnopravan?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Pa predsednik je predsednik i general Simović je uvek govorio da on mora da poštuje svog predsednika, general Simović je u generalskoj uniformi stajao mirno, a predsednik je sedeo. Ja sam mislila da u tom ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, u redu, idemo dalje. Jeste li vi u jednom trenutku saznali da postoje stvari koje su van nadležnosti generala, između ostalog i penzionisanje generala?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović zapravo nije imao nikakva ovlašćenja. On nije imao ovlašćenja ni, kako sam ja govorila, ni kao jedan računovođa. Ministra odbrane je bio ministar bez vojske, ministar bez ikakvih ovlašćenja, on je zapravo imao još dva pomoćnika koja je postavljala Vlada i koji su resorno bili podeljeni po oblastima koje su vodili. Ministar Simović je kontaktirao najviše sa Skupštinom Srbije i to po odobrenju predsednika Miloševića i posle odlaska kod predsednika Miloševića. Jednostavno, ministar Simović nije mogao ništa, apsolutno ništa da uradi na svoju ruku i na svoju inicijativu, niti da donese bilo kakvu odluku, šta ja nisam razumela.

Ja sam imala daleko veća ovlašćenja kao načelnik Službe za osmatranje i obaveštavanje nego što je ministar imao kao ministar u Vladi Srbije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Dobro, vratimo se na paragraf 14, na penzionisanje generala na osnovu nekompetentnosti, mislim da je o tome bili reči. Šta se događalo između optuženog i ministara Simovića na ovu temu u ovom smislu?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Kako mi je govorio general Simović, predsednik Milošević je od generala Simovića tražio da napravi spisak nesposobnih generala i da pripremi spiskove za njihovo penzionisanje. Ja sam pitala generala kako on to misli da napravi kad on nije za to nadležan, kad nema nikakve nadležnosti, zašto to nije rekao predsedniku, a on je rekao: "Pa valjda moj predsednik to zna". "Kako zna, da on zna, on vam to ne bi rekao?". On je rekao: "On neprestano od mene traži da penzionišem generale i nesposobne generale i da spremim spiskove, a ja niti znam kome da se obratim niti to mogu da uradim".

TUŽILAC NAJS: Prelazimo na drugu temu, podrška dobrovoljcima o kojoj uveliko govorite u vašem rezimeu između, od paragrafa 16 do 25.

SUDIJA KVON: Pre nego što nastavimo, hteo bih čuti svedokinju u vezi konkretne uloge koju je ona imala kao šef kabineta. Ako bi nam ona mogla detaljnije da objasni svoj položaj.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Evo, čuli ste pitanje sudija Kvona.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Moja uloga je bila da budem neprestano pored generala, da beležim sve što se događa, da pravim službene beleške, da o tome izveštavam predsednika Miloševića, znači o službenim beleškama koje sam ja pravila i koje sam ja direktno kucala. Ja sam ih obavezno odnosila u kabinet kod predsednika Miloševića, ali samo do vrata predsednika Miloševića. Zatim ja sam, moj glavni zadatak, pošto sam imala i funkciju savetnika ministra za informisanje, je bio da kontaktiram sa novinarima. Za vreme mog šefovanja, ministar Simović je dao oko 200 intervju sredstvima informisanja u našoj zemlji i oko 70 stranim novinarima. Neke od tih intervjuja ja sam priložila u ovom svom izveštaju, a dosta intervjuja ostali su kod mene, neke nisam na žalost sačuvala, nisu sačuvani, ali mislim da se oni mogu naći. Pored toga, ja sam kontaktirala oko nabavke opreme za dobrovoljce i nabavke sredstava za dobrovoljce i to je bio možda moj težišni za-

datak. Imala sam i obavezu, ali to nije bila u sastavu mog opisa već po mojoj novinarskoj i privatnoj liniji, ja sam poznavala mnoge direktore preduzeća tako da sam ih molila, zvala i obezbeđivala autobuse za dobrovoljce kojima su oni prevoženi na ratište. Jedan od najvećih za mene i najstrašnijih zadataka je bio da obezbedim autobuse i da majke zarobljenih vojnika koji su u to vreme bili zarobljeni u kasarnama i zatvorima Hrvatske, a bilo ih je nekoliko desetina hiljada, a možda i više, da ih obezbedim, da vide svoje sinove u zatvorima u Hrvatskoj. To su bile žene, uplakane, to su bile žene koje su tražile da vide svoju decu, koje su upadale u Vladu Srbije, koje su molile za spas i čiji su muževi odlazili kao dobrovoljci da se bore na ratištima samo da bi na neki način spasili svoju decu. Na žalost, tu organizaciju prevoza ...

SUDIJA KVON: Oprostite što vas prekidam, gospođo Gajić-Glišić, mislim da je ovo više nego dovoljno. Taj logistički posao u vezi nabavke autobusa i tome slično, da li je to radio lično ministar?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ: Ne, to sam radila ja.

SUDIJA MEJ: Kao šef kabineta?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ: Da.

SUDIJA KVON: Koliko ste članova osoblja imali u to vreme?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ: Od članova kabineta? Pa bilo je zaposleno još tri savetnika, bilo je zaposleno pet daktilografkinja, bilo je zaposleno dva ili tri tehnička sekretara.

SUDIJA KVON: Hvala. Izvolite, gospodine Najš.

SUDIJA ROBINSON: Gospođo svedokinjo, rekli ste da ministar Simović nije imao velikih ovlašćenja. Rekli ste konkretno da su po vašem mišljenju knjigovođe imale veća ovlašćenja od njega. Nisam siguran kako bi knjigovođe na to reagovala, da li i oni u to veruju, ali recite mi, ako on nije imao takva ovlašćenja, kakva ovlašćenja onda jeste imao? Da li je imao, na primer, ovlašćenja da da ostavku?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ: Nije, na žalost. On kao general, njemu prvo vojnička dužnost ne dozvoljava da da ostavku, on mora da izvršava naređenja koja mu se izdaju, a to naređenje ...

SUDIJA ROBINSON: Ne, ja nisam rekao "ostavka", ja sam hteo da čujem da u svetlu vašeg komentara da nije imao ovlašćenja, iako je bio ministar, mene je zanimalo ko je imao ta ovlašćenja, kod koga su bila takva ovlašćenja, to sam hteo da pitam.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ: Po našem Zakonu o narodnoj odbrani, ovlašćenja koja su se ticala odbrane Srbije, Teritorijalne odbrane i SUP-a, imao je predsednik Slobodan Milošević i ja sam u svojoj izjavi citirala taj član našeg zakona, a ja sa sobom imam taj zakon koji daje sva prava predsedniku Miloševiću, predsedniku republike.

SUDIJA ROBINSON: Hvala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 16. 26. septembra, kao što navodite u svom rezimeu, saznali ste od dobrovoljca po imenu Mira da je oružje transportovano iz Srbije u područja gde se odvijao sukob. Mislim da je ministar Simović imao jedan sastanak sa optuženim 30. septembra. Recite nam šta je optuženi tom prilikom rekao u vezi sa dobrovoljcima srpske vojske, odnosno dobrovoljcima generalno?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Dobrovoljci su trebali da predstavljaju okosnicu buduće srpske vojske, nadstranačke neprofesionalne vojske za odbranu srpstva i srpskih nacionalnih interesa. Kada se tog dana ministar Simović vratio od predsednika Miloševića, ljut kao ris, počeo je da diktira da mu je predsednik Milošević rekao da se formira jedan bataljon dobrovoljaca od 1.200 dobrovoljaca, da se mobilišu dodatni dobrovoljci za ratom zahvaćena područja, da se obezbede sredstva za pomoć dobrovoljcima, da se napravi spisak generala za penzionisanje, da se, da se, ja sam nabrojala još nekoliko stvari koje sam ja zapisala i koje ja sad imam u svom dnevniku, a mislim da ih imate i vi tu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Možda bih vam mogao da pomognem, a da ne prekršim pravila Suda. Da li je možda nešto rečeno o obuci elitnih jedinica?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Obuke su se već sprovodile i to je bilo pre dolaska generala Simovića i to je bilo u centru za obuku dobrovoljaca, prvo u Kninu, pa onda u Erdutu, a posle toga su osnovani još na nekoliko mesta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Oprostite, ponovo ću da vas zaustavim. Zanima me ono šta je optuženi rekao Simoviću, da li je on njemu nešto rekao o obuci i elitnim jedinicama?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović mi je rekao da svi ti dobrovoljci koji se javljaju preko centara za obaveštavanje treba prethodno da se upute u centre za obuku, da se sa njima izvrši doobuka i kad je, kad su spremni i da se šalju u centre u Erdutu i u Kninu i da se otuda raspoređuju u jedinice teritorijalnih odbrana mesta koja su ratom ugrožena.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je optuženi tom prilikom išta rekao ministru Simoviću o Goranu Hadžiću?

SUDIJA MEJ: Da, izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja uopšte ne razumem kakvog ima smisla pitati svedokinju koja ni sama ne tvrdi da je bila ni na jednom od ovih sastanaka, šta sam ja rekao? Kako to ona može uopšte da svedoči?

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, vi znate da se ovde prihvata svedočenje iz druge ruke. Vi o tome možete da postavite koje god hoćete pitanje za vreme unakrsnog ispitivanja. Gospodine Najs, da li bi ovo bio pravi trenutak za pauzu?

TUŽILAC NAJS: Da.

SUDIJA MEJ: Mi ćemo sada da napravimo pauzu od 20 minuta. Gospođo Gajić-Glišić, molim vas da imate na umu, za vreme ove pauze i bilo koje druge pauze do koje može da dođe za vreme vašeg svedočenja da o svom iskazu ni sa kim ne razgovarate dok se ne završi i da se vratite u sudnicu za 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Gospođo Gajić-Glišić, pre pauze, bavili smo se onim šta je ministar Simović rekao da mu je rekao optuženi na tom sastanku koji je održan 30. septembra. Ima nekoliko stvari koje bih hteo da raščistimo u ovom trenutku. Da li je optuženi rekao gospodinu Simoviću bilo šta o pomoći koju treba da pruži Hadžiću?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, da treba punu podršku pružiti Goranu Hadžiću, predsedniku SAO Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je on bilo šta rekao?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Treba mu dati punu medijsku podršku, predstaviti ga sredstvima informisanja, dati mu zatim materijalnu pomoć i malu vojničku pomoć. Ali kao što je predsednik Milošević malopre rekao, ja zbilja to nikada nisam čula to od predsednika Miloševića, ja samo prenosim ono šta je general Simović meni govorio da mu je ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je optuženi bilo šta rekao posle tog sastanka od 30. septembra o postavljenju Radovana Stojčića na mesto komandanta Teritorijalne odbrane u Istočnoj Slavoniji, Baranji i Zapadnom Sremu?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, ali ja sam isto tako čula telefonski razgovor koji su predsednik Milošević i general Simović govorili gde je predsednik Milošević rekao generalu Simoviću. "Pa opet je došlo do zbrke tamo u toj Zapadnoj Slavoniji. Zamisli da je tamo postavio Goran Hadžić tog Radovana Stojčića za predsednika Teritorijalne odbrane". I tada mi je general Simović, u toj priči rekao: "Pa došlo je do zbrke, Goran Hadžić je postavio Stojčića za predsednika, za komandanta Teritorijalne odbrane Slavonije, Baranje i Zapadnog Srema".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pre nego što nastavimo da se bavimo ostatkom vašeg svedočenja o dobrovoljcima, želim da se pozabavim nečim šta sam prevideo. U paragrafu 14 rekli ste nam nešto kratko o Simovićevim odlascima u srpsku Vladu i kako se on ponašao u vezi sa naređenjima optuženog. Da li vam je on bilo šta rekao ko je bio prisutan na sastancima koje je on imao sa optuženim? Mislim na gospodina Simovića.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Vaše pitanje praktično se sastoji iz dva pitanja. Prvo, general Simović je vrlo retko odlazio na sastanke srpske vlade, obično su na sastanke srpske vlade odlazili general Mladen Kovačević

ili general Branko Kuzmanović po resorima, u zavisnosti šta je na vladi bilo. Par puta je bio i general Simović na sednici vlade i ja sam išla, sedela sam iza njega da vodim zabeleške, ali veoma retko. Što se tiče drugog dela vašeg pitanja, general Simović je odlazio kod predsednika Miloševića uglavnom pre odlaska na sednice Skupštine Srbije i uvek mi je govorio da ono što smo mi spremili da on treba da pročita na skupštini i da da izveštaj na skupštini, da je to prethodno morao da odobri predsednik Milošević. Ja se sećam jednom prilikom, ja sam podstaknuta dobrim odnosom i džentlmenskim ponašanjem Vojislava Šešelja u tom izveštaju koji je general Simović trebao da pročita napisala veoma lepe rečenice o Vojislavu Šešelju ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Mogu li da vas prekinem, izvinjavam se, možemo li se vratiti na moji temu, ja se izvinjavam što sam stavio dva pitanja u jednom, ali ono šta me interesuje je da li su na sastancima na kojima je Simović bio sa optuženim povremeno bili prisutni i neki drugi ljudi, i ako jesu, ko su bili ti ljudi?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović mi je pričao da su na sastanak kod predsednika Miloševića obično odlazili ili ponekad zajedno ministar unutrašnjih poslova Zoran Sokolović, general Jokić, komandant Teritorijalne odbrane, ali je uvek govorio da su tamo bili prisutan gospodin Radmilo Bogdanović koga je general Simović zvao sivom eminencijom i on za to vreme nije govorio ništa, nije davao nikakve savete, nije davao nikakva uputstva, ali je bio prisutan. Tako je govorio general Simović.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A sada prelazimo na paragrafe od 11 do 35 u rezimeu. Od Simovića je tražena oprema za dobrovoljce kada se ispraznio Fond narodne odbrane i vi ste u vašem rezimeu opisali kako ste uspostavili kontakte sa finansijskim stručnjakom Jezdimirom Vasiljevićem i drugim ljudima. Kao rezultat određenih sastanaka, a ja želim da se time vrlo kratko bavimo, da li je upriličeno kako da se nabavi najrazličitija oprema, dalekovodi, džipovi, pištolji, oklopna vozila? Recite nam samo da ili ne.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Molim vas, dalekovodi nemaju veze sa vašim pitanjem. Dalekovodi su sasvim nešto drugo. Dalekovode ja nikad nisam pomenula. Dalekovodi spadaju u elektrotehniku, sa time nismo radili, ali trebalo je nabaviti opremu za dobrovoljce, trebalo je, Fondovi za narodnu odbranu su bili prazni. General Simović je jednom, vraćajući se od predsednik Miloševića rekao: "Kako da obezbedimo dodatna sredstva, kako da obezbedimo finansije za dobrovoljce?". Ja sam rekla: "Generale, da

pozovemo stručnjake iz oblasti finansija?”. “Koje stručnjake?”. Ja sam rekla: “Ja poznajem jednog stručnjaka, za koga mislim da je veliki stručnjak, zove se Ljubivoje Šundić”, bio je finansijski direktor “Centrotekstila”. On je rekao da ga pozovem. Ja sam ga pozvala, ali Ljubivoje je rekao: “Ja ću da dođem sa svojim gazdom, sad radim u privatnom preduzeću”. Došao je sa Jezdimirom Vasiljevićem ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Stanite na trenutak. Svi detalji su o tome u rezimeu, vi ste potvrdili tačnost tog rezimea. Ako možemo da idemo dalje, da li je održan sastanak između Simovića i optuženog u vezi sa tim 1. oktobra 1990. godine i ako jeste, šta vam je rekao Sinmović, kakvo je bilo reagovanje optuženog na planove koje ste vi pripremali? To je paragraf 18.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: To jutro je general Simović otišao da informiše predsednika Miloševića o svim detaljima sa tog sastanka koji smo tokom noći održali, vratio se sa sastanka i rekao da je predsednik Milošević rekao da se otvori novi račun za pomoć dobrovoljcima. Tada je Jezdimir Vasiljević dao ček dinarske protivvrednosti koji je Vladimir Kovačević dao na neki novi račun koji je kasnije služio za nabavku, za nabavku iz Zavoda Crvene Zastave, opreme i oružja za dobrovoljce.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: A da li se sećate na koji je iznos bio taj ček? To je paragraf 22.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam videla ček, ali ja se broja ne sećam. Govorilo se tada da je to vrednosti između 750.000 i milion nemačkih maraka u dinarskoj protivvrdnosti. Ali ja onda nisam videla.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste ovde naveli hronologiju tih sastanaka. Želim samo da vam postavim pitanje u vezi sa nekoliko detalja. Paragraf 21, da li je u nekoj fazi napravljen plan koji se sastojao u tome da se novac, gotovinski novac prenese u jednom koferu preko granice?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ne bih ja baš tako rekla. Postojala je potreba da se nabave šlemovi i pancir prsluci iz inostranstva i za to su bila potrebna devizna sredstva. Pošto novca nije bilo na računima i pošto je bilo teško nabaviti to, tražili smo način kako da se prenesu, kako da se obezbede ta devizna sredstva za plaćanje u inostranstvu. Ministar Zoran Sokolović je rekao, pošto je Jezdimir Vasiljević imao pare, da čovek iz Državne bezbednosti po imenu Savić može preko granice da u koferu prenese pare, keš pare sa

kojima bi Jezdimir Vasiljević platio šlemove, pancir prsluke i ostalu opremu, opremu, naglašavam opremu, za dobrovoljce.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je optuženi upoznat sa ovim delom njegovog plana i ako jeste, kakav je bio njegov stav u vezi s tim?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Po onome što se dešavalo kod nas u kabinetu, predsednik Milošević je upoznavan sa svim detaljima što se radi kod nas u kabinetu, a koliko ja znam, nije za ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Na isti način, paragraf 20. Kada je u jednoj fazi dogovoreno da će Jezdimir Vasiljević da kontaktira Izraelsku službu bezbednosti, vi ste o tome naveli detalje u vašem rezimeu, i kada Jezdimir Vasiljević nije uspeo, a Dušan Matković posle toga preuzeo pregovore kao ministar industrije, da li je to bilo nešto sa čime je optuženi bio upoznat?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Kad je Jezdimir Vasiljević pošao u Izrael (Israel) sa gospođom Klarom Mandić na tu izložbu koju je gospođa Klara Mandić organizovala u Izraelu, dogovoreno je na nivou vlade, na nivou predsednika Miloševića, ja nisam bila prisutna, da vodi i Dušana Matkovića, za slučaj da se Jezdimiru nešto dogodi, da Dušan Matković, kao ministar industrije, može da to potvrdi kao tačno da je nama potrebna pomoć od Izraela. Hoćete više?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne, ne, hvala. Mislim da su nakon Vasiljevićevog povratka, to je paragraf 23, nastavljeni naponi da se nabave sredstva i novac je došao iz "Jugoskandik" banke, da li je to tačno?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Sredstva za nabavku oružja iz Zavoda Crvena Zastava je, znači pre svega iz naših preduzeća koja su se bavila proizvodnjom oružja, dolazio je iz različitih izvora. Prvo, dolazio je iz Fonda za narodnu odbranu koji je za to bio namenjen, dolazio je od pomoći velikih preduzeća, ali pomagao je i Jezdimir Vasiljević.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je optuženi bio upoznat sa tim i da li je on to odobrio?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Koliko su meni prenosili, bio je upoznat i nisu mi rekli da nije odobrio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I na kraju, paragraf 25, pošto su ostali detalji pokriveni u rezimeu, da li vam je poznato da li je Jezdimir Vasiljević tražio bilo šta od optuženog kao protivuslugu za pomoć koju je pružio?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Prvu protivuslugu tražio je da ga predsednik Milošević primi. I mi smo insistirali na tome da predsednik Milošević primi gospodina Jezdimira Vasiljevića, međutim predsednik Milošević je samo kažu upitao: "Ma ko je taj?". I da li je došlo kasnije do nekog njihovog kontakta i da li je predsednik Milošević stvarno primio Jezdimira Vasiljevića, meni nije poznato. Dalje, Jezdimir Vasiljević je tražio da guverner Atanacković zaustavi neka rešenja od Narodne banke Jugoslavije u vezi njegove banke "Jugoskandik". Dalje, Jezdimir Vasiljević je tražio da se otvori njegova televizija i dolazio je sa zahtevom da vojska pomogne otvaranje njegove televizije, mislim da je dolazio sa njegovim advokatom koji ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, to bi bilo dovoljno za sada. Organizacija i obuka dobrovoljaca je sledeća tema, paragraf 26. Ovde je navedeno kako su različite vrste dobrovoljaca i pod kakvom kontrolom bile, da li pod Ministarstvom odbrane, Teritorijalnom odbranom Srbije ili JNA i kako su dolazili iz različitih političkih stranaka. Arkanovi "Tigrovi" su bili pod kojim telom?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja bih malo da vas ispravim. Dobrovoljci nisu bili pod Ministarstvom odbrane Srbije, mi smo samo preko centara za informaciju imali sva obaveštenja o dobrovoljcima koji se prijavljuju centrima za obaveštavanje, a koji su bili u sastavu Ministarstva odbrane Srbije. Dobrovoljci su bili vezani, pre svega, za Teritorijalnu odbranu i to mesta u kojima su se nalazili. Međutim, po mojim znanjima, postojalo je više vrsta dobrovoljaca. Postojali su dobrovoljci ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, to se sve nalazi u rezimeu. Arkanovi "Tigrovi" su bili vezani za koje telo?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Za Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije, po onome šta je nama rekao gospodin Zoran Sokolović. Hoćete više?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ne. Da li je Sokolović nekada nešto rekao o kriminalcima u Arkanovim snagama?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Jednom je došao i rekao da su neki kriminalci iz zatvora pušteni i da su otišli na ratište kod Arkana. General Si-

mović je bio zgranut i rekao: "Pa ko je to odobrio, kako to može, zar je to moguće?". A on je slegao ramenima i rekao: "Gazda".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Na osnovu vašeg iskustva, na koga je mislio kada je rekao: "Gazda"?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: To sam ja shvatala da je to bio predsednik, ali danas nisam sigurna ko je to sve bio gazda.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je donesena jedna uredba sa zakonskom snagom u vezi organizovanja, odnosno otvaranja centra za obuku za dobrovoljce?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, ta uredba sa zakonskom snagom o dobrovoljcima doneta je pre Simovićevog i mog postavljenja u Ministarstvo odbrane. Ministar Simović mi je tu odredbu pokazao na samom početku mog rada u Ministarstvu odbrane, a ja sam tu uredbu videla i kod vas u vašem Tužilaštvu. Mislim da je ta uredba bila sa zakonskom snagom i ja duboko verujem da je sve što je rađeno sa dobrovoljcima i što smo mi radili sa dobrovoljcima bilo je pokriveno našim zakonima u koje sam ja verovala.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je optuženi imao neke veze sa donošenjem ove uredbе, na osnovu vašeg saznanja i informacija koje su dospevale do vas?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja verujem da je predsednik Milošević morao znati za takvu uredbu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prvi centar za obuku, mislim da ste rekli da je bio pod Vasiljkovićem, drugi pod Arkanom. Vi ste u rezimeu naveli šta se onde događalo, a zamoliću vas samo da identifikujemo neke dokumente u istom dokaznom predmetu, broj 567, ne, 568, hvala. Dokument pod tabulatorom broj 2, samo ćemo na kratko da ga pogledamo. Vi ste videli ovaj dokument, njega je potpisao Vasiljković sa imenom Dragan, a tu stoji, podvučeno je na engleskom, na ekranu, datirano 8. novembra 1991. godine, dakle piše: "Ja imam obaveza prema Službi državne bezbednosti Republike Srbije i moje angažovanje mora da bude u punoj saglasnosti sa pomenutom službom", kraj citata. Da li je to u skladu sa vašim saznanjima o Vasiljkovićevom izvršavanju njegove uloge?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Nama je ministar Sokolović, insistirajući da ministar Simović primi Dragana Vasiljkovića rekao da je Vasiljković

njihov čovek i Služba državne bezbednosti je organizovala sastanak u Botičevoj vili sa Draganom Vasiljkovićem i mi smo imali informacije da je on radnik, saradnik Službe državne bezbednosti. Kasnije ovo što ste mi pokazali, ja imam ovde dokument koji mi je Dragan potpisao i koji je Dragan uputio ministru odbrane Srbije na kome piše ova rečenica.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Pod tabulatorom 3 istog dokaznog predmeta 568 nalazi se dokument koji ste vi pogledali, reč je o belešci sa sastanka kojem je prisustvovao Dragan. Na strani 2 engleske verzije po sredini strane iznosi se Vasiljkovićev istorijat, deo njegove biografije gde se kaže da je bio pozvan da dođe u ovu zemlju, da je sarađivao sa Stanišićem i Bogdanovićem, i da je imao obavezu da obuči dobrovoljce i da radi u tom smislu sa Babićem. Informacije o obuci dobrovoljaca, da li su one išle po liniji, po hijerarhiji i da li su one došle i do optuženog?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Informacije o obuci sigurno su išle po hijerarhiji. Rekla sam da je Dragan Vasiljković trebalo da obučava dobrovoljce na predlog Zorana Sokolovića i ostalih ministara, Šainovića i ne znam još koga. Bio je veliki pritisak da ga general Simović primi, mi smo se sastali i normalno je rekao da radi za Službu državne bezbednosti, da su njegovi pomoćnici u stvari radnici Službe državne bezbednosti, da on sa njima izvodi obuku, da ima obaveze prema Službi državne bezbednosti. Ja u svojoj beležnici imam rukom pisano kad Dragan Vasiljković govori o poseti Boru i poseti kod Arkana, kad ga general Simović pita: "Je li to bilo u Stanišićevoj režiji?", on kaže: "Da" i nastavlja da priča o tome.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I ovakva vrsta informacije je išla po hijerarhiji i došla do optuženog?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Molim vas, ovu službenu belešku sam ja napravila, ja sam prisustvovala tom razgovoru i tu službenu belešku, ja sam lično odnela u kabinet predsednik Miloševića, ali ja i dalje tvrdim da sam stigla samo do vrata njegovih.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Sledeći paragraf se ne tiče optuženog, ali zamoliću da nakratko pogledamo tabulatore 4 i 5. Tabulator 4 je jedan novinski članak, nekoliko prvih redova me zanima, ali nemam datum, trebalo bi da se nalazim negde u sadržaju, naćićemo datum, ali ovde se kaže da se između 25. i 29. septembra 1991. godine 1.377 dobrovoljaca javilo jedinica-ma JNA i Teritorijalne odbrane. Zatim dalje u dokumentu pod tabulatorom

5, dokaznog predmeta 568 u tekstu pod naslovom "Petokraka", na stranama 3 od ukupno 7 strana negde u donjoj trećini teksta govori se o ustavnom zadatku Srbije da štiti interese Srba izvan administrativnih granica postojeće republike. "Ona tu obavezu izvršava tako što angažuje svoj vojni potencijal, što razmešta ljudstvo u jedinice JNA i što mobilise svoje ljude u sastav JNA." Da li je to u skladu sa vašim iskustvom?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ti tekstovi se odnose tačno na kraj septembra i početkom oktobra, znači na period pre nego što je međunarodna zajednica priznala republike kao samostalne države. Prema tome, i po mom mišljenju, to je bilo u skladu sa našim ustavom i sa našim zakonima u to vreme. A što se tiče broja od 1.377 dobrovoljaca koji su se za tri dana javili, tek u Centar za obaveštavanje, to je informacija koju su prikupili centri za obaveštavanje sa kojima sam ja kontaktirala i te informacije ja imam i sada zabeležene u svojoj svesci i po odobrenju ministra, ja sam ih dala sredstvima informisanja. A drugi tekst, koji vi govorite kao "Petokraka" je intervju koji je general Simović dao Zoranu Bogavcu, ali koji nikada nije bio objavljen.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Prelazimo na sledeću temu, odnos između Ministarstva odbrane i Arkana. O njemu se detaljno govori u vašem rezimeu. Da li se 3. oktobra Arkan našao okružen u Vukovaru i jesu li preduzeti neki koraci da se oslobodi? Da li je optužen imao neku ulogu u tome i ako jeste, kakvu? Vrlo kratko, molim vas.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo dobili informaciju od Dušana Stupara, kuma i ljudi koji su bili sa nama na vezi da je Arkan ostao u obruču u Vukovaru i ja sam sigurna da je predsednik Milošević bio o svemu informisan. Koliko mi je general Simović rekao, predsednik Milošević ga je zamolio da on moli Ratno vazduhoplovstvo da nadleće nad Vukovarom kako bi dobrovoljci koji su ostali u obruču Vukovara mogli da se izvuku. Mi smo tada proveli 48 sati u kancelariji i general Simović je stvarno molio i molio aviaciju da samo nadleće nad Vukovarom da bi se dobrovoljci zajedno sa Arkanom izvukli i vratili živi.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li se Arkan pojavio u zgradi vlade?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: O da, Arkan se pojavio u zgradi vlade, na ramenu je nosio snajperku pušku i na njoj ustašku kapu umrljenu krvlju. Bili su, ja mislim, kod generala Đorđevića, Milisava Đorđevića i u radnim grupama i ja sam ih pozvala da uđu i kod generala Simovića, da uđu kod nas, jer mi još uvek nismo bili otišli iz Ministarstva, nalazili smo se još

uvek čekajući šta će sa njima biti, a oni nam nisu ni javili da su se oslobodili i da stižu u ministarstvo. I tom prilikom je održan kraći sastanak sa njima. I to je bio jedini ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je nešto rečeno o zarobljavanju od strane Arkana kada je pobegao iz Vukovara?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Vi ste me malopre baš prekinuli kad sam htela da kažem da je to bio jedini sastanak generala Simovića sa Arkanom. A, da, general Simović ga je pitao između ostalog: "A šta vi radite sa zarobljenim?". On je rekao: "Ih generale, imamo dve kokoške zarobljene", ostale, rekao je praktično time da nemaju zarobljenih apsolutno. General je pitao: "Kako to u ratu nema apsolutno zarobljenih?". "Mi, generale nemamo zarobljenih." Tada je rekao da je on u obruču ubio 24 ustaše tihom likvidacijom. Ja sam se zgranula: "Kako to?". Onda je on rekao: "Gospođo, vi napolje ako ne možete to da slušate". A Kum je rekao: "Ma ona je više muško nego što ti misliš".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Za zapisnike, svedokinja je rukom pokazala jedan pokret ispod grla i pripisala ga Arkanu. Ova strašna, grozna verzija, da li je ona prenesena optuženom?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da i general Simović se tada zakleo da više nikad neće primiti Arkana niti da će bilo šta sa njim razgovarati, da on kao general ne može da razgovara sa nekim ko vodi rat na ratištu, a nema zarobljenih, da je to nemoguće biti na ratištu, a nemati zarobljenih.

TUŽILAC NAJS: Pogledaćemo sada vrlo kratak isečak koji se nalazi pod tabulatorom 6, dokaznog predmeta 568.

(Video snimak)

Željko Ražnjatovi: *Ne uzimamo zatovrenike. Ubićemo svakog okupatorskog vojnika. Oni to treba da znaju*

Novinar: *Ne uzimate zatvorenike?*

Željko Ražnjatovi: *Ne uzimamo zatvorenike. Oni su uzeli zatvorenike, naša dva vojnika su zarobili. Vidite ovo je devetnaestogodišnji vojnik koji je uhvaćen od strane hrvatske fašističke vojske, ustaša. Mučili su ga dok nije umro. Ne možemo da zaboravimo prošlost, kada je 33 člana moje porodice ubijeno u Drugom svetskom ratu. Mučili su ih kao što su mučili i ovog mog vojnika.*

(Kraj video snimka)

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Ovo šta je sada rekao Arkan, da li se to poklapa sa onim šta je rekao na sastanku sa ministrom Simovićem?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja to upravo hoću da kažem da ja sa ovom kasetom nemam ništa i da ja ovu kasetu nisam videla pre u to, dok, do vas. Da, jednostavno je Arkan rekao da nema zarobljenih.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu, paragraf 35. Da li je Dušanka Vorkapić iz Šida i lokalnog TO za Vukovar 5. oktobra došla u vaše Ministarstvo i rekla da hrvatske snage koriste kanalizacioni sistem kao sklonište iz kojeg napadaju Srbe? Ako je to tačno, šta je Simović u vezi toga učinio?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: U naš kabinet je došla žena potpuno u crnom koja nije htela da se predstavi. Na moje izričito insistiranje rekla je da se zove Dušanka Vorkapić, ali da ne želi da se ikada njeno ime objavi. Ovo naglašavam zbog toga što ja i danas ne znam da li je njeno ime stvarno Dušanka Vorkapić, ali ona je donela nacрте podzemnih hodnika, u stvari stare kanalizacije koja je u Vukovaru pretvorena u skloništa u kome su se sklanjale ustaše i zenge i sve paravojske koje su bile u Vukovaru i koje su obavezno izlazile sa zadnje strane, otpozadi od dobrovoljaca i od vojske i likvidirale veliki broj srpskih vojnika i dobrovoljaca. Mi smo bili svi vrlo iznenađeni, jer za te hodnike stare kanalizacije mi to nismo znali.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi, naravno, shvatate da se veliki deo ovoga već nalazi u rezimeu, pa ćemo da uštedimo vreme. Hteo bih da pređem sa priče o Dušanki Vorkapić, ako to jeste njeno pravo ime na način na koji je to rešio general Simović. Da li je on išta pitao optuženog i da li je donesen neki plan?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović je sa tim nacrtima otišao, kako je on meni rekao, kod predsednika Slobodana Miloševića. Kad se vratio otuda rekao je: "Dobri! rekao je predsednik da Arkanovi dobrovoljci dobiju zadatak da zabetoniraju te hodnike, a da ih Badža sa svojim jedinicama pomaže". Ja sam na tome radila, ja sam uspostavljala kontakt sa Arkanom i sa Badžom i ja sam nekoliko godina kasnije, kad sam tražila zaštitu za moj život i život moje porodice od predsednika Miloševića o tome pisala njemu otvoreno pismo objavljeno u NIN-u. To je za mene bilo veoma teško.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Stranačke vojske, o tome govorite u paragrafu 36, 37 i 38 rezimea. Zanima me samo jedan pasus. Vi ste u jednom trenutku pripremili izveštaj o Šešeljevim dobrovoljcima i hrabrim borcima. Da li je optuženi dao neka uputstva Simoviću u vezi toga da li treba taj dokument da se dostavi Skupštini ili ne?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam pripremila dokument za skupštinu u kome sam veličala Šešelja i njegove borce i tražila sam od generala Simovića da to iznese na skupštinu kao pozitivan primer. Kad sam gledala izveštaj koji je general Simović podneo skupštini, tog dela apsolutno nije bilo. Kad se vratio general Simović sa skupštine, ja sam ga pitala: "Zašto to niste izneli, jer to je tačno, mi svakog dana dobijamo od gospodina Šešelja izveštaje, zašto to niste rekli da znaju svi?" On je rekao: "Naredio predsednik, rekao je zašto da ga veličamo?"

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ali mislim da je jednom drugom prilikom, da li je pomoć ukazana Šešelju kada su bili na frontu i da li je tom prilikom neku ulogu imao optuženi?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: E samo to je bilo pre toga. To je bilo kad je gospodin Šešelj tražio helikopter da poseti borce na prvoj liniji fronta i on je tražio helikopter, da mu Ministarstvo odbrane da helikopter da leti na front. Ja sam rekla da mi nemamo helikopter i da ne možemo da mu damo. General Simović je rekao da mi dam telefon Broveta, on je rekao: "Brovet nije Srbin, on je srpski izdajnik". Ja kažem: "Kadijevića", on: "Ne, Kadijević je hrvatski kadar, neću s njim da razgovaram". Ja kažem: "General Adžića". "E dobro, može general Adžić." I posle smo pratili Šešelja i izveštaje Šešelja sa prve linije fronta.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Rekli ste nam o informacijama u vezi zločina u paragrafu 40, o tome vam ne moram postaviti pitanje. Paragraf 41, osoba po imenu Marak Golding (Marrack Goulding) izaslanik UN-a ili funkcioner UN-a, da li je on 18. novembra 1991. godine došao u Beograd?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, on je bio visoki potsekretar Ujedinjenih nacija, komandant snaga Ujedinjenih nacija u vreme rata i veliki prijatelj sa generalom Slavkom Jovićem. On je došao u Beograd kako su nama preneli tajno i sastao se u nekoj kafani sa generalom Jovićem jedno veče. Ujutro smo mi dobili obaveštajne podatke da je general Jović razgovarao sa nekim vrlo interesantnim čovekom, ali da služba bezbednosti nije mogla da snimi i da identifikuje ceo njihov razgovor. Zamolili su generala Simovića da

pozove generala Jovića i da ga pita o čemu se zapravo radi. General Jović je po pozivu došao u naš kabinet, za to vreme je general Simović obavestio predsednika Miloševića o dolasku generala Jovića u naš kabinet i odmah po dolasku generala Jovića, a tu se nalazio i predsednik Hadžić i još nekoliko ljudi, iz kabineta je specijalnom vezom pozvan predsednik Milošević gde je general Slavko Jović pričao generalu, ovaj predsedniku Miloševiću detalje njihovog sinočnjeg razgovora. Ja sam po zadatku beležila razgovor koji, šta priča Slavko Jović.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Vi ste vodili beleške, međutim vi ste čuli samo jednu stranu tog razgovora. Na osnovu onoga šta ste mogli da konstruišete, možete li da nam kažete šta je optuženi rekao Joviću o broju dobrovoljaca na frontu?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Molim vas, mi se nismo razumeli, ja sam čula obe strane, tu je bio uključen spikerfon, ali ja nisam imala ovlašćenje da pišem šta priča predsednik i šta pita predsednik Milošević, mada je on najviše i ćutao, postavio je samo nekoliko pitanja i samo nekoliko rečenica rekao. Ja sam pisala samo ono šta priča general Jović.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I čega se sećate, šta je optuženi rekao Joviću o broju dobrovoljaca na frontu i kako o njima treba da se govori?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Jović, koji bio već nekoliko godina penzionisan, kako mi se čini, rekao je predsedniku Miloševiću da je Maraku Guldingu rekao da na frontu ima oko 1.000 dobrovoljaca, na šta je predsednik Milošević rekao "ima oko 500 paravojnika", ta naša, tako nešto, u tom stilu.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: I šta je Jović na to odgovorio?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: "O, družo predsedniče, nisam znao da ih ima 500, mislio sam, a ja sam mu rekao da ih nema više od 1.000."

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ovo možemo da nađemo u dokumentu tabulatora pod brojem 7, dokaznog predmeta 568. To je zapisnik, beleška o tom sastanku, ali po vašim ovlašćenjima, vi ste zapisali samo ono šta je rekla vaša strana, uslovno rečeno. Na stranama 3 i 9, nekoliko redova od dna dokumenta, kaže se sledeće: "E to nisam znao, nisam znao da ih ima 500, rekao sam mu da broj ne prelazi 1.000. Mi nismo završili razgovor". Kraj citata. Prema vašim saznanjima, koliko je dobrovoljaca bilo?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Kada su tražili opremu i kad su tražili pomoć, uvek su govorili o 6.000, 8.000. Tražili su 8.000 šlemova, tražili su 8.000 dugih cevi, tražili su 2.000, ovaj, uvek se govorilo o nekoliko hiljada. Ja to govorim na osnovu onoga što su tražili, što su tražili kao pomoć, a zapravo koliko ih je bilo, to postoji u centrima za obaveštavanje jer su se dobrovoljci, oni koji su redovno išli, koji su legalno išli na front i koji su hteli da brane srpsko, Srbe ugrožene u Hrvatskoj, ovaj, bili su registrovani u centrima za obaveštavanje u celoj ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Paragraf 42 ...

SUDIJA KVON: Gospodine Najs, u paragrafu 40 takođe se govori o postupcima optuženog u vezi sa informacijama od gospodina Simovića.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala vam lepo. Oprostite što sam to propustio. Da, dakle, što se tiče informacija o ratnim zločinima, da li ste vi došli do informacija u vezi jedinice "Dušan Silni" Mirka Jovića ili možda nekih drugih nezavisnih četničkih grupa?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Mi smo, mi smo dobijali od, ovaj, od onih koji su se vraćali sa fronta i koji su demonstrirali pred vladom, dobijali smo informacije od brojnog, od velikog broja invalida koji su sedeli kod, koji su sedeli ispred vlade i čekali da ih neko primi. Od majki koje su protestovale što su im sinovi zarobljeni u hrvatskom kasarnama dobijali smo informacije da na, da određene grupe dobrovoljaca čine razne zločine i oni su se najviše plašili da će se Hrvati osvetiti, i ustaše osvetiti njihovim zarobljenim sinovima za ono što čine te dobrovoljačke jedinice na ratištu. Ja isto tako napominjem ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. U redu, završite šta ste počeli.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Hvala vam lepo za dozvolu da završim. Ja samo hoću da kažem da te jedinice, "Dušan Silni", jedinice Paroškog, jedinice nekog Mauzera za koga su govorili da je iz Demokratske stranke, da mi sa njima nismo imali nikakve veze, da niko nije imao informacije koliko ih ima, kad idu na front, ko ih vodi, kako ih prevode i, i o njima mi u Ministarstvu nismo imali, mi nismo imali informacije. To hoću da kažem, da je na ratištu bilo i onih koji nisu bili u okviru sistema.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je ova informacija o zločinima koje su počile identifikovane jedinice prenešena optuženom?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: General Simović je odlazio kod predsednika Miloševića i ja se nadam da mu je on to prenosio.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 42, da li je bila jedna prilika kada je general Simović trebalo da se pojavi na televiziji sa Arkanom i njegovim dobrovoljcima, ali se pojavio neko drugi umesto njega? Možete li da nam objasnite kako je do toga došlo?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Bilo je, ja sam se bila dogovorila sa gospodinom Alimpijevićem sa "Studija B" da pozove dobrovoljce, predstavnike dobrovoljaca i predstavnike vlasti da govore o njihovom uključivanju u legalne sisteme i o tome da dobrovoljci budu izjednačeni sa redovnim rezervistima i vojnim obveznicima. Bilo je dogovoreno da general Simović gostuje na televiziji sa grupama dobrovoljaca, sa grupom dobrovoljaca i njihovim predstavnicima. Neposredno pre polaska, ispred samog polaska, kad je trebalo da krene na taj sastanak, u kabinu je ušao pukovnik Mladen Kovačević i rekao: "Generale, ja sad idem na televiziju, zvao me je predsednik Milošević i rekao mi da ja tamo predstavljam, budem sa dobrovoljcima na televiziji". I mi smo ćutali, gledali u njega, i mi smo se namestili pored ekrana i gledali program i svi začuđeni, pukovnik Mlađa Kovačević sa svojim strogim vojničkim licem govorio je kako nema veze nikakve sa dobrovoljcima, kako su to paravojska, kako mi ne znamo ni koliko ih ima, mi nemamo, mi ništa o njima ne znamo. I mi smo bili, ja nikad neću da zaboravim lice generala Simovića: "Šta je sad ovo?".

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U rezimeu ste se bavili koordinacionim grupama u Ministarstvu odbrane, mislim da se tu niste konkretno bavili optuženim. U paragrafu 45 kažete da jedan od glavnih zadataka koordinacionih grupa bio da koordiniraju aktivnosti između Vlade Srbije, Teritorijalne odbrane, policijskih snaga autonomnih oblasti i vojske. Da li je to tačno? Samo nam recite da ili ne?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Hvala. Te oblasti u Hrvatskoj su dobijale logističku, pravnu i ekonomsku pomoć od Vlade Srbije preko svih ministarstava Vlade Srbije. To piše u vašem rezimeu, da li je to tačno?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Idemo sada na kratko na temu koja se bavi Goranom Hadžićem. 29. septembra 1991. godine da li je vaš ministar razgovarao telefonom sa optuženim, a posle toga da li ste vi morali da odete u kabinet predsednika vlade Zelenovića da biste ga povezali sa Hadžićem?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Taj telefonski razgovor ja nisam čula, ali mi je ministar Simović rekao da je predsednik Milošević rekao da odem u, kod predsednika Zelenovića, tamo je bio gospodin ministar Zoran Sokolović i sa njim su bili Goran Hadžić, Arkan i kum. Meni su rekli da treba da predstavim Gorana Hadžića srpskoj javnosti, da mu damo publicitet jer on treba da, on je predsednik i da on treba da predstavlja Srbe u Hagu. Ja sam pitala Gorana Hadžića čega je on predsednik, on nije znao ništa da kaže, ja ne znam kako da ga predstavim sredstvima informisanja i šta da kažem. Ja sam pozvala Zorana Bogavca, novinara i rekla mu da treba da obuči Gorana Hadžića koji je predsednik nečega, da mu kaže čega je predsednik i šta treba da priča na sredstvima informisanja i na radiju. Pozvala sam mog bivšeg urednika Momu Brkića i zamolila sam ga da primi predstavnike dobrovoljačkih jedinica i predstavnike sa ratom zahvaćenih područja i da ih predstavi u udarnoj emisiji u 15.00 na "Radio Beogradu". Nakon toga, Moma Brkić me je pozvao i rekao: "Pobogu Dobrila, pitaj ministra što mi je poslao te kriminalce u radio stanicu. Ušli su pod punom ratnom spremom i sve mi ljude poplašio. I kad mi takog nekog šalješ, kaži mi koga mi šalješ, da ne predstavljamo kriminalce". Posle toga, više nisu govorili da je Goran Hadžić i Arkan kriminalci.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li ste u vašem kontaktu Momiru Brkiću objasnili ko vam je dao uputstvo da taj čovek treba da se promovise putem televizije?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Naravno, jer kako bih mogla dalje da ga promovisem da mu nisam objasnila, i onda je on čutao i radio dalje.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Paragraf 49 se bavi Krajinom. Da li je Babić redovno dolazio u Ministarstvo odbrane i tražio pomoć? Odgovorite nam samo sa da ili ne, molim vas.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da li možete da mi dozvolite da se vratim na prethodno pitanje malo, samo malo.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da, izvolite.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Predsednik Milošević je u jednom telefonskom razgovoru pitao ko je taj Goran Hadžić i general Simović je pozvao generala Nenezića da objasni ko je Goran Hadžić, ali tada su zaključili da je Goran Hadžić već daleko stigao, da je stigao čak do Haga i da se nije moglo natrag. Ja samo ovim hoću da kažem da je general Nenezić Gorana Hadžića podmetnuo predsedniku Miloševiću i da predsednik Milošević zapravo nije ni znao ko je Goran Hadžić kad je s njim kontaktirao. Ja se predsedniku Miloševiću izvinjavam što ovo kažem, ali to su bila moja saznanja koja su me uvek bolela i opterećivala, što se to tako radilo. Dalje, da odgovorim na vaše pitanje, da li mogu da čujem vaše pitanje?

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Da li je optuženi izneo neko zapažanje Simoviću u vezi sa Babićem i tome da Babić na svoju ruku postavlja osoblje u Krajini?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da. Predsednik Milošević se žalio generalu Simoviću na ponašanje Milana Babića. Mira, sekretarica Mira i ja smo često satima tražili Milana Babića po Beogradu gde se on nalazio, on nikada nije stizao na vreme na sastanak koji je zakazao kod predsednika Miloševića, zatim Goran ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Nestaje nam vremena. Recite nam samo da li je optuženi išta rekao i ako jeste, šta je rekao u vezi s tim da je Babić na svoju ruku postavljao osoblje u Krajini?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Rekao je: "On ne pita nikoga, ni Kadijevića, ni tebe, ni mene, on postavlja Đujića, postavlja potpukovnika Mladića kome su ubili nekoga i koji će tamo da se sveti. Šta to on tamo radi, taj Milan Babić, on ne znam da l' radi na struju ili na baterije?"

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U redu. Sledeće pitanje. Da li ste bili prisutni na sastanku sa generalom Đujićem ...

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U kancelariji Simovića kada je on tražio novac, i ako jeste, kako je rešen taj zahtev i kakvu ulogu je imao optuženi u svemu tome? Ali samo kratko, jer smo u stisci sa vremenom.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Da, bila sam u kabinetu kad je general Đujić upao sa svojom svitom, sa nekoliko pratioca koji su ostali ispred naših vrata i tada više niko nje mogao da uđe u naš kabinet. General Đujić je govorio: "Pare Tomo, pare Tomo, pare Tomo". General je zvao Zebića,

zvao je predsednika Miloševića i onda je se pokupio i otišao, kako nam je rekao, kod predsednika Miloševića. Kad ja nisam mogla da izađem iz kabineta, ni da odgovoram na telefone, general Đujić je čekao u kabinetu da se donesu pare. Kad se general Simović vratio, on je pitao: "Šta je bilo, šta je bilo, šta je bilo?". General je ćutao. Posle izvesnog vremena došao je Zebić, doneo je jedan kufer veličine, malo veći od akten tašne i stavio ga na sto pred generala Đujića. General Đujić je samo otvorio kofer, gornju stranicu od kofera, zatvorio je, podigao kofer ovako u ruku, ustao i izašao na vrata. General Simović i Zebić su samo slegli ramenima, raširili ruke jedan prema drugome, pogledali se, Zebić otišao na vrata, a general Simović više nije progovorio ni jednu jedinu reč.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: U vašem rezimeu se bavite i uticajem Socijalističke partije Srbije i propagandom. Kada je reč o propagandi, kada je Radovan Karadžić promovisan od strane Jevrema Damjanovića, glavnog i odgovornog urednika "Ilustrovane politike" i "Ekspresa", na osnovu čijih instrukcija je to učinjeno?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Pogrešno postavljeno pitanje. Ja sam napisala jedan tekst koji sam odnela mom glavnom i odgovornom uredniku "Ilustrovane politike" Jevremu Damjanoviću. Ja se vama izvinjavam što vam ovo kažem, ali je ovako bilo. I ja sam u tom tekstu obrađivala temu gde su bili Jovan Rašković, Karadžić, još mnogi drugi i moj urednik Jevrem Damjanović mi je rekao: "Dobri, ovaj tekst ne sme niko da ti objavi". "Zašto?" "Zbog Radovana Karadžića." "Zašto?" "Zato što je predsednik Milošević naredio da se Radovan Karadžić promovise, a ja sam postavljen na mesto glavnog i odgovornog urednika "Ekspres politike" da izvršim taj zadatak. I nemoj da izgubiš glavu zbog tvojih ludosti." Uz izvinjenje vama za moju korekciju vašeg pitanja.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Zahvalan sam vam za to. Zamoljeni ste da saslušate i saslušali ste jedan presretnuti razgovor koji može da se nađe u tabulatoru 8, dokaznog predmeta 568. Nemam nameru da puštam sad taj razgovor, ali da li se sećate tog presretnog razgovora čiji sadržaj može da videte u transkriptu? Moje pitanje je koje ste glasove prepoznali na toj traci u tom presretnutom razgovoru? Neću vas pitati ništa više o tome.

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: Ja sam dva puta preslušala ovaj razgovor, ti glasovi liče prvo na moj glas, zatim na glas generala Simovića, na

glas Radovana Karadžića, ali uz sve uvažavanje ovog Suda i vas, ja moram da kažem da se ja ovog razgovora ne sećam i da njega nigde nisam ...

TUŽILAC NAJS – PITANJE: To je u redu, hvala vam. Čuli smo za knjigu kojom će možda da se bave drugi koji vam budu postavljali pitanja ili možda neće da se bave njome, a sada vas molim da pogledate tabulator 10, dokaznog predmeta 568, to je pismo u rukopisu ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, vreme je. Ovaj presretnuti razgovor ćemo da obeležimo samo u svrhu identifikacije.

TUŽILAC NAJS – PITANJE: Ja imam samo još par pitanja da pokrenem. Dakle u tabulatoru 10 je pismo koje ste vi pogledali, potpis na kraju tog pisma na petoj ili šestoj strani, čiji je to potpis?

SVEDOK GAJIĆ-GLIŠIĆ – ODGOVOR: To je pismo, to pismo je general Simović uputio novom ministru Marku Negovanoviću i predsedniku Republike Slobodanu Miloševiću da bi mene zaštitio, to pismo je on lično napisao. Vi u dokumentima imate celo pismo njegovo rukom pisano i imate i njegov potpis na kraju pisma.

TUŽILAC NAJS: Pasmus koji bi želio da Pretresno veće pogleda je na prvoj strani i obeležen je. Kaže se: "Samo sa mojim odobrenjem ona je vodila evidenciju o radu Ministarstva odbrane, događajima i sagovornicima i sastavila to u dnevnik čiji je deo objavljen u NIN-u. Ja sam lično odobrio važne delove. Kada je reč o manje važnim delovima, mislim da je to zapisala tačno i kasnije sam imao mogućnost da proverim da je to tačno kada sam pročitao feljton u NIN-u". Time završavam sa ovim dokaznim predmetom. Još dva pitanja za danas ili ako želite sutra, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Mislim da će u ovoj sudnici da bude jedan drugi predmet posle podne tako da ćemo to da nastavimo sutra.

TUŽILAC NAJS: Kada je reč o svedocima, svedok za četvrtak će možda moći da počne u četvrtak. Ne znam koliko dugo će da traje svedočenje ove svedokinje, ali imamo mogućnost da dovedemo drugog svedoka posle nje. Ja moram jednostavno da zamolim optuženog i amikuse da pokušaju da se pozabave tim svedokom u četvrtak i ako Pretresno veće dozvoli, onda možemo da počnemo sa sledećim svedokom.

SUDIJA MEJ: Koji je svedok u četvrtak?

TUŽILAC NAJS: 36, C-036. taj svedok je u ovom trenutku još uvek zaštićen.

SUDIJA MEJ: 62.

TUŽILAC NAJS: Da, izvinjavam se, 62.

SUDIJA MEJ: C-062

TUŽILAC NAJS: C-062, i ako budemo mogli, počecemo sa njim u četvrtak.

SUDIJA MEJ: U redu, završavamo sa radom za danas, nastavljamo sutra u 9.00.

Fond za humanitarno pravo